

**International
Handball
Federation**

ПРАВИЛА ИГРЕ

Правило 1 - Игралиште

- 1.1** Игралиште је правоугаоник дужине 40 и ширине 20 метара, која сачињавају два голманова простора и поље за игру. Дуже граничне линије се називају аут-линије, а краће граничне линије се називају гол-линије (између статива) и гол-аут линије (са сваке стране гола).

Терен треба да окружује зона безбедности, ширине бар 1 метар дуж аут-линије и 2 метра иза гол-линије.

Карактеристике игралишта не смеју бити мењане током утакмице, тако да једна од екипа стекне предност.

- 1.2** Гол је смештен на средини сваке гол-линије. Голови морају бити чврсто фиксирани за под или за зидове иза њих. Унутрашња висина гола је 2 метра а ширина 3 метра.

Стативе су повезане хоризонталном пречком. Задња страна пречке мора бити у равни са задњом ивицом гол-аут линије. Стативе и пречке су квадратног облика димензије 8 цм. Оне треба да буду обојене двобојно, контрастним бојама по пољима, тако да поља буду јасно уочљива са терена. Боје гола морају бити у контрасту са позадином.

Голови морају да имају мрежу, која мора бити постављена, да лопта бачена у гол у њему и остане.

- 1.3** Све линије терена су саставни део оног поља којег ограничавају. Гол-линије треба да буду широке 8 цм између статива и док све остале треба да буду 5 цм широке.

Ако су два суседна сегмента игралишта обојена различитим бојама, линије се не морају повлачити.

- 1.4** Испред сваког гола налази се голманов простор. Голманов простор означен је линијом голмановог простора (линија 6 метара) која је нацртана на следећи начин:

- линија дугачка 3 метра директно испред гола која је паралелна ја гол линијом и од ње удаљена 6 метара (мерено од задње ивице гол-линије до предње ивице голмановог простора).
- две четвртине круга, сваки полупречника 6 метара (мерено од задњег унутрашњег дела стативе) који повезује линију дугачку 3 метра са гол-аут линијом.

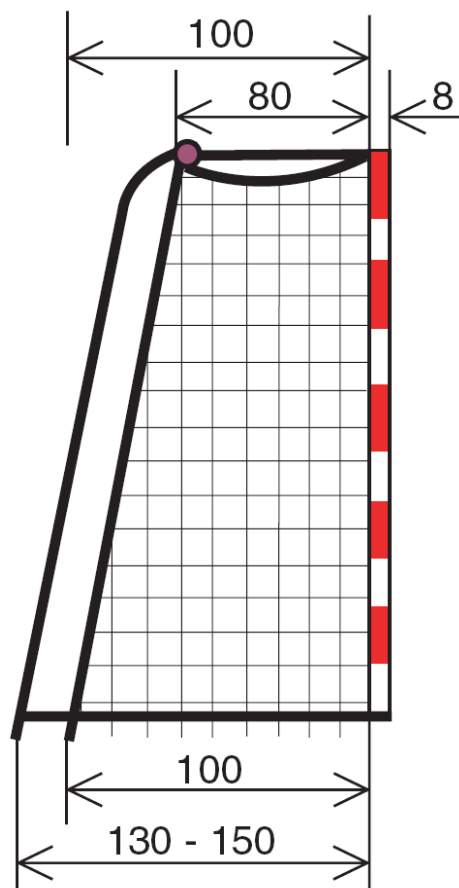
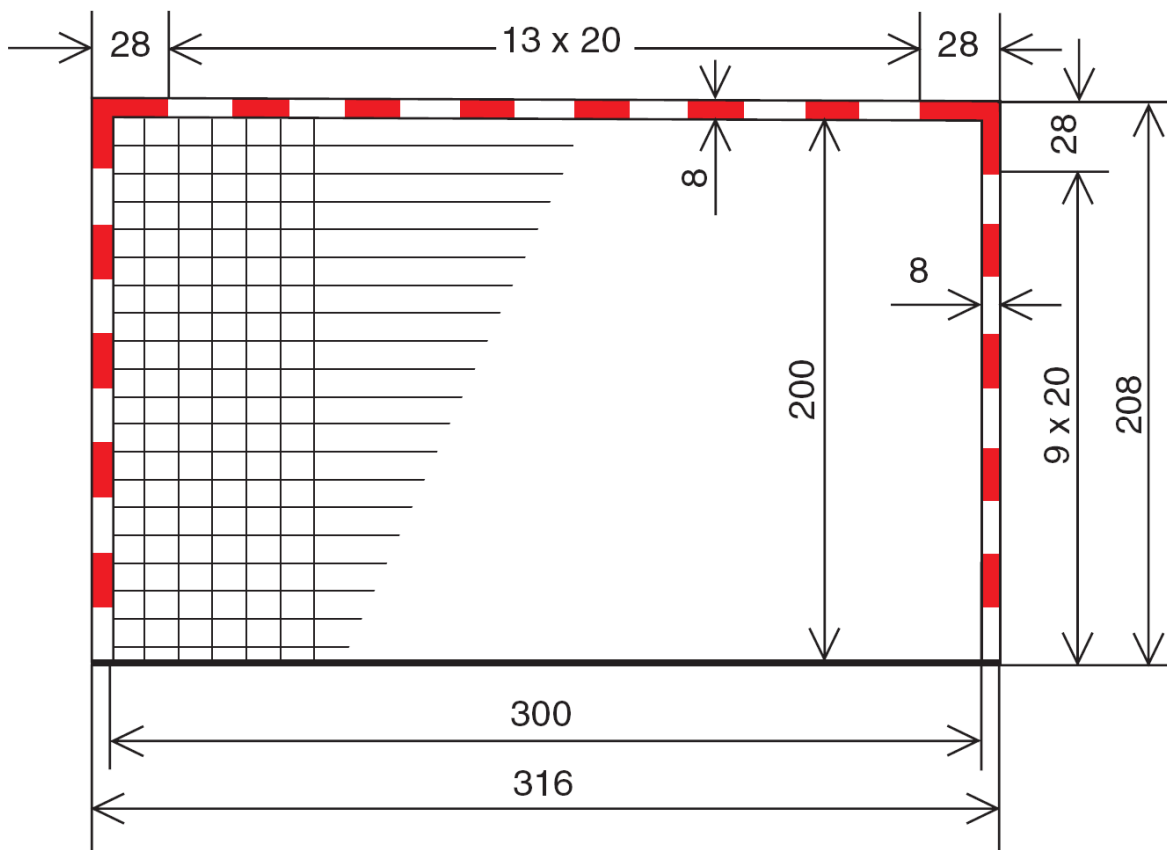
- 1.5** Линија слободног бацања (линија 9 метара) је непрекидана линија, нацртана 3 метра изван линије голмановог простора. Сегменти линија и простор између њих износи 15 цм.

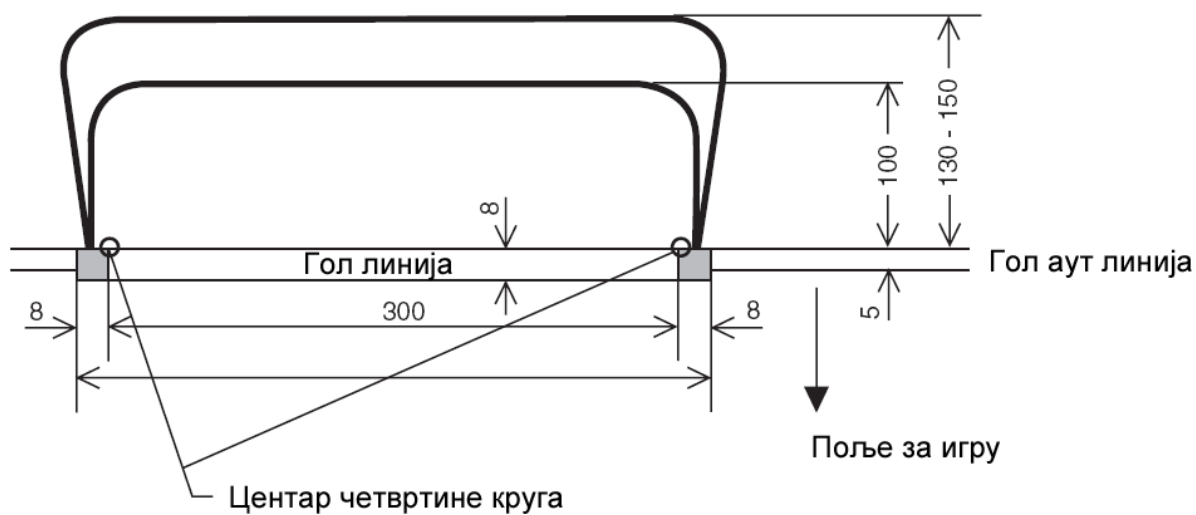
- 1.6** Линија седмерца је линија дугачка 1 метар, нацртана директно испред гола. Паралелна је са гол линијом и удаљена је од ње 7 метара (мерено од задње ивице гол линије до предње ивице линије седмерца).

- 1.7** Гранична линија за голмана (линија 4 метара) је линија дугачка 15 цм, нацртана директно испред гола. Паралелна је са гол линијом и удаљена је од ње 4 метра (мерено од задње ивице гол линије до предње ивице граничне линије за голмана).

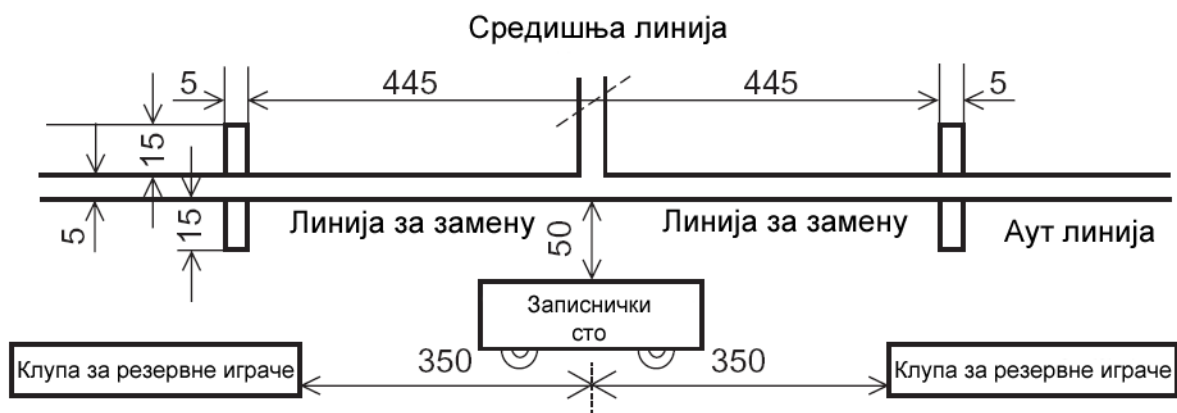
- 1.8** Средишња линија повезује средишње тачке две аут-линије.

- 1.9** Линија за замену играча (део аут-линије) обе екипе, протеже се од средишње линије до тачака које су удаљене по 4,5 метара од средишње линије. Тачка у којој се завршава линија замене играча ограничена је линијом која је паралелна са средишњом линијом и протеже се 15 цм, унутар аут-линије и 15 цм, изван ње.

СЛИКА бр.2: Гол

СЛИКА бр. 3: Линија и простор за замену играча

Правило 2 - Време трајања игре, завршни сигнал и тајм-аут

- 2.1** Нормално време трајања игре за све екипе које у саставу имају играче од 16 година и више, је два полувремена од 30 минута.

Нормално време трајања паузе на полувремену је 10 минута. Нормално време трајања игре омладинских екипа узраста од 12 до 16 година је 2x25 минута, а 2x20 минута код узраста од 8 до 12 година. У оба случаја одмор на полувремену је уобичајено 10 минута.

- 2.2** Продужеци се играју, након паузе од 5 минута, ако је резултат нерешен на крају регуларног времена трајања игре, а треба утврдити победника. Продужеци се састоје од два продужетака од по 5 минута, са паузом од 1 минута између њих.

Уколико је резултат и даље нерешен након првог додатног времена, игра се друго додатно време након паузе од 5 минута. Ово додатно време се такође састоји од два продужетака од по 5 минута, са паузом од 1 минута између њих.

Уколико је резултат и даље нерешен, победник ће се утврдити у складу са пропозицијама датог такмичења. У случају да победник треба да буде одлучен извођењем седмераца tie-break (када је резултат нерешен), поступиће се по наведеним процедурама.

Коментар:

Ако се извођење седмераца користи као tie-break (када је резултат нерешен), право учешћа имају играчи који нису искључени на 2 минута, дисквалификовани или искључени до краја игре. Свака екипа одређује 5 играча. Ови играчи изводе седмерце један по један, наизменично са играчима друге екипе. Екипе нису обавезне да унапред утврде редослед извођеча. Голмани се могу бирати и замењивати између играча који имају прево учествовања. Играчи могу бити и извођачи седмераца и голмани.

Судије одлучују који ће се дол користити. Судије бацају новчић (жребанье) и екипа која је добила жреб бира да ли ће изводити седмерце прва или друга. Супротан поступак се примењује за переостала бацања, уколико она морају да се наставе, јер је резултат остао нерешен након првих пет наизменично изведених седмераца.

У циљу наставка, свака екипа ће именовати пет играча. Сви или неки од њих могу бити исти као приликом првог пријављивања. Овај поступак пријављивања пет играча наставља се све док је потребно. Победник се утврђује оног тренутка, када једна од екипа стекне предност а да су обе екипе извеле исти број седмераца.

Играчи могу бити искључени из даљег учешћа у извођењу седмераца у случају грубог и поновљеног неспортског понашања (16.13). Уколико се то односи на играча који је у групи играча извођача седмераца, екипа мора одредити другог извођача.

Завршни сигнал

- 2.3** Време трајања игре почиње звиждуком судије за иницијално (прво) почетно бацање. Завршава се аутоматским звучним сигналом званичног семафора или мериоца времена. Уколико таквог сигнала нема, судија звиждуком означава крај времена трајања игре.

Коментар:

Уколико званични семафор са аутоматским сигналом не постоји, мерилац времена ће користити стони сат или штоперицу и завршити утакмицу завршним сигналом (18.2 став 2).

- 2.4** Прекршаји и неспортско понашање које је начињено пре или истовремено са завршним сигналом (за полувреме, крај утакмице, као и у додатном времену) се кажњавају, такође и ако за последицу имамо слободно бацање (према правилу 13.1) или седмерац, могу бити изведени тек након завршног сигнала.

Бацање се такође мора поновити уколико се завршни сигнал (за полувреме, крај утакмице као и у додатном времену) огласи баш у тренутку извођења слободног бацања или седмерца или када је лопта већ у ваздуху.

У оба случаја судија даје знак за крај утакмице, тек након што је слободно бацање или седмерац изведено (или поновљено) и након што су последице бацања очигледне.

- 2.5** За слободна бацања која се изводе (или поново изводе) под Правилу 2.4 примењују се посебна ограничења према позицији играча и заменама. Као изузетак од уобичајне флексибилности код замене у Правилу 4.4, једина замена играча која је дозвољена јесте замена једног играча из екипе која изводи бацање. Прекршаји се кажњавају према Правилу 4.5 став 1. Штавише, сви саиграчи извођача морају бити удаљени 3 метра од извођача, а осим тога, морају се налазити изван линије слободног бацања противника (13.7, 15.6 види Објашњење бр. 1).

Позиције одбрамбених играча су обрађене у Правилу 13.8.

- 2.6** Под околностима које су описане у оквиру Правила 2.4-5, играчима или службеним лицима екипа могу се због прекршаја или неспортског понашања приликом извођења слободног бацања или седмерца изрећи личне казне. Повреде правила приликом извођења једног од наведених бацања не може, међутим, за последицу да има слободно бацање противничку екипу.

- 2.7** Уколико судије утврде да је мерилац времена сувише рано дао завршни сигнал за крај (полувремена или утакмице, као и у додатном времену), они морају задржати играче на терену и одиграти остатак времена.

Екипа која је била у поседу лопте у тренутку превременог сигнала, задржаће лопту и када се игра настави. Уколико је лопта била ван игре, игра се наставља бацањем које одговара датој ситуацији. Ако је лопта била у игри, игра се наставља слободнима бацањем сходно одредбама Правила 13.4а-б.

Ако је прво полувреме утакмице (или додатно време) било продужено, друго полувреме мора бити скраћено за одговарајуће време. Ако се са закашњењем заврши друго полувреме (или додатно време), онда судије више нису у позицији да било шта измене.

Time-out

- 2.8** Time-out је обавезан када:
- а) је досуђено искључење на 2 минута, дисквалификација или искључење до краја игре;
 - б) је досуђен екипни тајм-аут;
 - ц) се огласи пиштаљка мериоца времена или делегата утакмице;
 - д) је неопходан договор између судија у складу са Правилу 17.7

Time-out се такође додељује и у неким другим ситуацијама у зависности од околности (види објашњење бр.2).

Прекршаји за време тајм-аута имају исте последице као и прекршаји који су начињени за време трајања игре(16.13 став 1).

- 2.9** У начелу, судије одлучују када се време зауставља и поново покреће у односу на time-out. Прекид игре сигнализира се мериоцу времена са три кратка звиждука и сигнализацијом бр.16.

Ипак, у случају да је time-out обавезан, када је игра прекинута звиждуком мериоца времена или делегата (2.8 б-ц), од мериоца времена се захтева да заустави званични сат одмах, без чекања на потврду судија.

Након time-out-а, игра се увек обавезно наставља звиждуком судије за наставак (15.56).

Коментар:

Звиждук пиштаљке мериоца времена / делегата недвосмислено зауставља игру. Чак иако судије (и играчи) тога нису свесни, било каква акција на терену после знака пиштаљке се не признаје. Уколико је гол постигнут након оглашавања пиштаљке са стола, гол не може бити признат. Слично томе, досуђена бацања једној од екипа (седмерац, слободно бацање, аут, почетно бацање или голманово бацање) неће се извести.

Утакмица ће бити настављена у складу са ситуацијом која је била на терену када се мерилац времена или делегат огласио и прекинуо игру. (Треба имати на уму да је типичан разлог за интервенцију, екипни time-out или погрешна замена).

Ипак, било која лична казна коју су судије досудиле између знака пиштаљке са стола и тренутка када су судије зауставиле игру, остаје на снази. Ово се односи на све, без обзира на врсту прекршаја и тежину казне.

- 2.10** Свака екипа има право на један 1-минутни time-out у сваком полувремену регуларног времена игре, али не и током додатног времена (Објашњење бр.3).

Правило 3. - Лопта

- 3.1** Лопта је направљена од коже или вештачког материјала. Мора да буде округла. Спољни материјал не сме да буде сјајан или гладак (17.3).
- 3.2** Поједине категорије играча морају да користе лопте следећих величина, тј. обима и тежине:
- 58-60 цм и 425-475 г (IHF - величина 3) за мушкарце и јуниоре (16 година и старији);
 - 54-56 цм и 325-375 г (IHF - величина 2) за жене, јуниорке (14 година и старије) и кадете (12-16 година);
 - 50-52 цм и 290-330 г (IHF - величина 1) за пионирке (8-14 година) и пионири (8-12 година).

Коментар:

Технички захтеви за лопте које се користе у свим званичним међународним утакмицама описани су у IHF правилима о лопти.

Величина и тежина лопте за мини рукомет нису регулисана овим превилима игре.

- 3.3** За сваку утакмицу на располагању морају бити најмање две лопте. Резервне лопте морају бити моментално доступне на записничком столу у току игре. Лопте морају бити у складу са захтевима Правила 3.1-2.
- 3.4** Судије доносе одлуку о томе када ће се резервна лопта користити. У таквим случајевима, судије морају да убаце резервну лопту што брже, како би смањили прекиде и избегли time-out-e.

Правило бр. 4 - Екипа, замена играча, опрема

Екипа

- 4.1** Екипа се састоји од највише 14 играча.

На терену се истовремено не може налазити више од 7 играча једне екипе. Остали играчи су резервни играчи.

Током целе утакмице, екипа мора имати на терену једног играча који је одређен да буде голман. Играч, који је назначен као голман, може у сваком тренутку да заузме позицију играча у пољу. Исто тако и играч у пољу може у сваком тренутку да заузме позицију голмана (водити рачуна о Правилима 4.4 и 4.7).

Екипа мора имати најмање пет играча на терену на почетку утакмице.

Број играча једне екипе уписаних у записник утакмице, може се повећати до 14 током целе утакмице укључујући и продужетке.

Игра се може наставити чак и ако екипа има мање од 5 играча на терену. На судијама је да одлуче, да ли ће и када ће, игра бити трајно прекинута (17.12).

- 4.2** Екипи је дозвољено да има највише 4 службена лица током утакмице. Ова службена лица не могу бити мењана током утакмице. Један од њих мора бити назначен као „званични представник екипе“. Само је овом службеном лицу дозвољено да се обраћа мериоцу времена / записничару и евентуално судијама (ипак погледај Објашњење бр. 3; Екипни time-out).

Службеном лицу није дозвољено да улази на терен током игре. Прекршај овог типа кажњава се као неспортско понашање (8.4, 16.1ц, 16.3д и 16.6а). Игра поново почиње слободним бацањем за противничку екипу (13.1 а-б ипак види Објашњење бр.9).

„Званични представник екипе“ је одговоран да се оног тренутка када је игра почела у простор за замену играча не налази нико, осим особа које су уписане као службена лица и играча којима је дозвољено учешће у игри (види 4.3). Последица прекршаја овог правила је прогресивно кажњавање „званичног представника екипе“ (16.1ц, 16.3д, и 16.6а).

- 4.3** Играчу или службеном лицу екипе, дозвољено је да учествује, уколико је присутан на самом почетку утакмице и ако се налази у записнику.

Играчи и службена лица екипе, који стигну након што је утакмица почела, морају добити одобрење да учествују у игри од мериоца времена / записничара и морају бити заведени у записник.

Играч коме је дозвољено да учествује у игри, у принципу може да уђе на терен преко линије за замену своје екипе у било ком тренутку (види ипак 4.4 и 4.6).

„Званични представник екипе“ је одговоран да на терен улазе само они играчи којима је учешће дозвољено. Последице за прекршаје овог типа је кажњавање „званични представник екипе“ за неспортско понашање (13.1а-б, 16.1ц, 16.3д и 16.6а; види ипак Објашњење бр. 9).

Замена играча

- 4.4** Резервни играчи могу ући на терен у било које време и у више наврата (види ипак правило 2.5), не обавештавајући о томе мериоца времена / записничара, под условом да су играчи који се замењују претходно напустили терен (4.5).

Играчи који учествују у замени, увек треба да излазе и улазе на терен преко линије за замену играча своје екипе (4.5). Ово правило се такође односи и на измене голмана (такође види 4.7 и 14.10).

Правило које се односи на замену играча, примењује се и током time-out-а (са изузетком екипног time-out-а).

Коментар:

Сврха примене концепта „линије замене играча“ је да обезбеди коректну и правилну замену играча. Није предвиђена његова примена, ако би се с тим проузроковала кажњавања у другим ситуацијама, нпр. када играч пређе преко аут-линије или гол-аут линије, без утицаја и без икакве намере да стекне предност.

(На пример: узимање воде или пешкира са клупе која се налази испред линије за замену играча или ако на спортски начин напусти терен преко дела аут-линије која није одређена линијом 15цм, након што је добио искључење). Тактичко и некоректно коришћење простора ван терена објашњено је у Правилу 7.10.

- 4.5** Неправилну замену играча треба казнити искључењем на 2 минута, играча који је начинио грешку. Уколико је више играча исте екипе скривило неправилну замену у истој ситуацији, треба казнити само играча који је први начинио прекршај.

Утакмица се у оба случаја наставља слободним бацањем за противничку екипу (13.1а-б, ипак види Објашњење бр. 9).

- 4.6** Уколико на терен уђе прекобројни играч или ако играч из простора за замену играча узме учешће у игри, играча треба искључити на 2 минута. Дакле, број играча у екипи на терену смањује се за један у наредна 2 минута (пored тога, недужни играч мора да напусти терен).

Уколико играч уђе на терен док је искључен на 2 минута, он се кажњава са додатних 2 минута. Ово искључење започиње одмах, екипа се даље редукује, од тренутка започињања прве до истека друге казне.

Утакмица се у оба случаја наставља слободним бацањем за противничку екипу (13.1а-б, ипак види Објашњење бр. 9).

Опрема

4.7 Сви играчи у пољу морају имати идентичну спортску порему. Комбинација боја и дезена две екипе морају се јасно разликовати једне од других. Сви играчи који су на позицији голмана морају носити исте боје дресова, боја која их разликује од играча у пољу обе екипе и голмана противничке екипе (17.3).

4.8 Играчи морају носити бројеве који су најмање 20 цм високи на позадини дреса и најмање 10 цм високи на предњем дели дреса. Бројеви који се користе треба да буду од 1 до 20. Играч који се користи као голман и као играч у пољу, мора носити исти број у обе ситуације. Боја бројева треба јасно да се разликује од боје и дизајна дреса.

4.9 Играчи морају обавезно да носе спортску обућу. Није дозвољено ношење предмета, који би могли да буду опасни за играче. У те предмете се убрајају нпр. штитници за главу и за лице, наруквице, ручни сатови, прстење, уочљиви piercing, огрлице или ланчићи, минђуше наочаре без еластичних трака за фиксирање или са тврдим оквирима, као и сви остали предмети који би могли да угрозе играче (17.3). Равно прстење, мале минђуше и видљиви piercing, дозвољени су само када су прелепљени фластерима, што их чине нешкодљивим. Ношење трака за косу од меканог и еластичног материјала је дозвољено.

Играчима који не испоштују ове захтеве не може се дозволити учешће у игри, све док се не уклоне уочене неправилности.

4.10 Уколико играч крвари или има крви на телу или спортској опреми, мора одмах добровољно да напусти терен (путем регуларне замене играча) како би зауставио крварење, завио рану и очистио тело и спортску опрему. Играч не сме да се врати на терен док то не уради.

Играч који не послуша упутства судије кажњава се за неспортско понашање (8.4, 16.1ц и 16.3ц).

4.11 У случају повреде, судије дају дозволу (сигнализација бр. 16 и 17) да два актера којима је дозвољено да учествују у игри (4.3) уђу на терен, у току time-out-а како би помогли повређеном играчу своје екипе.

Уколико на терен уђу додатне особе, након што су две већ ушле, треба их казнити за недозвољен улазак, ако је у питању играч, према Правилу 4.6 и 16.3а, а у случају службеног лица екипе према Правилу 4.2, 16.1ц, 16.3д и 16.6а.

Особама којима је дозвољено да уђу на терен, али уместо да помажу повређеном играчу, даје упутства играчима, прилази противницима или судијама итд. сматраће се да је крив за неспортско понашање (16.1ц, 16.3ц-д и 16.6а).

Правило бр. 5 - Голман

Голману је дозвољено да:

5.1 унутар голмановог простора при одбрани додирује лопту било којим делом свога тела.

5.2 се креће са лоптом унутар голмановог простора, а да се на њега не односе ограничења која важе за играче у пољу (7.2-4 и 7.7), голману, међутим није дозвољено да одуговлачи извођење голмановог бацања (6:4-5, 12.2 и 15.56).

- 5.3** напусти голманов простор без лопте и учествује у игри у пољу за игру, када то учини он постаје подложен правилима која важе за играче у пољу.

Сматра се да је голман напустио голманов простор чим било којим делом тела додирне под изван линије голмановог простора.

- 5.4** са лоптом коју не контролише, напусти голманов простор и да са њом игра даље у пољу за игру.

Голману није дозвољено да:

- 5.5** приликом одбране угрози противника (8.2, 8.5).
- 5.6** напусти голманов простор заједно са лоптом коју контролише; ако су судије дале знак за извођење голмановог бацања, а он приликом извођења пређе линију голмановог простора, досуђује се слободно бацање (према 6.1, 13.1a и 15.7 став3); у свим другим случајевима голманово бацање се једноставно понавља (15.7 став 2); ипак види интерпретацију предности у 15.7 (ако је голман изгубио лопту изван голмановог простора, након што је прешао линију са лоптом у руци).
- 5.7** додирне лопту која лежи на тлу или се котрља по поду изван голмановог простора а он се налази унутар голмановог простора (6.1, 13.1a).
- 5.8** унесе лопту у голманов простор која лежи или се котрља по поду изван голмановог простора (6.1, 13.1a).
- 5.9** поново уђе у голманов простор из поља за игру са лоптом у руци (6.1, 13.1a).
- 5.10** додирне лопту стопалом или потколеницом, када лежи на поду унутар голмановог простора или се креће ка пољу за игру(13.1a);
- 5.11** да приликом извођења седмераца прекорачи граничну линију за голмана (линију 4 метра) или њен замишљен продужетак на било којој страни, пре него што лопта напусти руку извођача седмерца (14.9).

Коментар:

Све док голман једном ногом стоји на или иза граничне линије за голмане (линија 4 метра), он у ваздуху може да помера другу ногу или било који део тела преко наведене линије.

Правило бр. 6 - Голманов простор

- 6.1** Само је голману дозвољено да уђе голманов простор (види ипак 6.3). Сматра се да је играч из поља за игру ушао у голманов простор, гији је саставни део и линија голмановог простора, кадага додирне било којим делом свога тела.
- 6.2** Када играч из поља за игру уђе у голманов простор, досуђује се:
- а) голманово бацање када играч екипе која је у поседу лопте уђе у голманов простор или уђе без лопте и на тај начин стекне предност (12.1);
 - б) слободно бацање када играч одбрамбене из поља за игру уђе у голманов простор и стекне предност, при томе не умањивши шансу за постизање гола (13.16); Види ипак Објашњење бр. 5.1;

ц) седмеца када играч одбрамбене екипе уђе у голманов простор и при томе спречи јасну ситуацију за постизање гола (14.1а).

6.3 Улазак у голманов простор се не кажњава када:

- а) играч уђе у голманов простор након што је играо лоптом, под условом, да на тај начин није оштетио противника.
- б) играч било које екипе уђе у голманов простор, а при томе не стекне предност.

6.4 Лопта се сматра да је ван игре, када је голман контролише рукама унутар свог голмановог простора (12.1). Лопта се враћа у игру путем голмановог бацања (12.2).

6.5 Лопта остаје у игри док се котрља по поду унутар голмановог простора. Лопта је у поседу голманове екипе и само голман сме да је дотакне. Голман сме да је подигне, што лопту ставља ван игре, а затим да је врати у игру, у складу са 6.4 и 12.1-2 (ипак види 6.7б).

Уколико лопту додирне неко од саиграча голмана, док се она котрља по поду, следи слободно бацање (13.1а), (види ипак 14.1а, у складу са Објашњењем 8ц), а уколико је дотакне противник, игра се наставља голмановим бацањем (12.1 - III).

Лопта је ван игре чим лежи на поду унутар голмановог простора (12- II). Лопта је у поседу екипе тог голмана и само голман сме да је дотакне. Голман мора да је врати у игру у складу са 6.4 и 12.2 (види ипак 6.7б).

Голманово бацање остаје, уколико дотакне било који други играч било које екипе (12.1 став 2, 13.3).

6.6 Игра се наставља (голмановим бацањем 6.4-5), ако играч одбрамбене екипе, у циљу одбране, додирне лопту, коју затим ухвати голманили која остане да лежи у голмановом простору.

6.7 При враћању лопте у властити голманов простор, досуђује се:

- а) гол ако лопта уђе у гол;
- б) слободно бацање, ако лопта остане да лежи у голмановом простору или ако голман додирне лопту, а она не уђе у гол (13.1а-б);
- ц) аут, ако лопта пређе гол-аут линију (11.1)
- д) игра се наставља ако лопта прође кроз голманов простор и врати се у поље за игру, а да је голман не додирне.

6.8 Лопта која се врати из голмановог простора у поље за игру, остаје у игри.

Правило бр. 7 - Игра лоптом, пасивна игра

Игра лоптом

Дозвољено је:

- 7.1** да се лопта баца, хвата, заустави, гурне или удари користећи шаке (стиснуте или отворене), руке, главу, труп, натколенице или колена;
- 7.2** да се лопта држи највише 3 секунде и у ситуацији кадалежи на поду (13.1а);

- 7.3** да се направи највише 3 корака са лоптом (13.1a); под кораком се подразумева следеће:
- а) играч који стоји обема ногама на поду, подигне једну ногу и затим је спусти, или помери једну ногу на са једног места на друго место;
 - б) играч додирује под само једном ногом, ухвати лопту, и затим додирне под другом ногом;
 - ц) играч након скока дотакне под само једном ногом и затим поскочи истом или додирне под другом ногом;
 - д) играч након скока додирне под истовремено са обе ноге, а онда подигне једну ногу и затим је спусти, или помери једну ногу са једног места на друго.

Коментар:

Као један корак рачуна се када се једна нога помери са једног на друго место а затим се друга нога првуче првој.

- 7.4** док се стоји или трчи:

- а) да лопту једном удари у под и поново је ухвати једном или обема рукама;
- б) да удари у под више пута једном руком (води лопту) а затим ухвати или подигне једном или обема рукама;
- ц) да је котрља више пута једном руком, а затим је ухвати или подигне једном или обема рукама.

Чим се лопта након тога ухвати једном или обема рукама, мора се предати у року од 3 секунде, или након највише 3 корака (13:1a).

Сматра се да је вођење лопте почело оног тренутка, када играч додирне лопту било којим делом свога тела и усмери је ка поду.

Након што је лопта додирнула другог играча или гол, дозвољено је поново вођење лопте а затим и њено хватање (види ипак 14.6).

- 7.5** пребацити лопту из руке у руку;

- 7.6** водити лопту кочећи, седећи или лежећи, то значи да је дозвољено извести бацање (нпр. слободно бацање) из таквог положаја, уколико се не прекрши Правило 15.1, укључујући и захтев да стопало једне ноге буде у константном додиру са подом.

Није дозвољено:

- 7.7** да се лопта додирне поново након што је била под контролом, уколико у међувремену није додирнула под, другог играча или гол (13.1a); међутим, не кажњава се поновно додиривање лопте ако је играч неспретно додирује тј. ако не успе да је исконтролише док покушава да је ухвати или заустави;
- 7.8** додирнути лопту стопалом или било којим делом ноге испод колена, осим када је лопта играчу бачена од стране противника (13.1a-б);
- 7.9** игра се наставља ако лопта додирне судију;
- 7.10** ако се играч креће са лоптом изван поља за игру, са једним или оба стопала (док је лопта још увек у терену), нпр. да би заобишао одбрамбеног играча, треба досудити слободно бацање за противничку екипу (13.1a).

Ако играч без лопте, екипе која је у поседу лопте, заузме положај изван терена, судија ће му показати да треба да се врати у поље за игру. Ако играч то не уради или иста екипа понови исту грешку касније, досудиће се слободно бацање за противника

(13.1a), без даљег упозорења. Такве акције неће водити прогресивном кажњавању према Правилу 8 и 16.

Пасивна игра

- 7.11** Није дозвољено екипи да задржава лопту у поседу без икаквог препознатљивог покушаја за напад или постизање гола. Такође, није дозвољено одуговлачење извођења почетног бацања, слободног бацања, аута или голмановог бацања своје екипе (види Објашњење бр.4). Ово се сматра пасивном игром, која се, ако се тенденција ка пасивној игри не прекине, кажњава слободним бацањем за противничку екипу (13.1a).

Слободно бацање се изводи са места на коме се лопта налазила у тренутку када је игра прекинута.

- 7.12** Када се уочи тенденција ка пасивној игри, даје се знак упозорења (сигнализација бр. 18). Ово екипи која је у поседу лопте пружа могућност да промени начин организовања напада и дана тај начин спречи одузимање лопте. Уколико се начин напада не промени након знака упозорења, нити упути ударац на гол, досуђује се слободно бацање у корист противничке екипе (види Објашњење бр. 4).

У одређеним ситуацијама, на пример: када играч намерно не користи јасну шансу за постизање гола, судије могу да досуде слободно бацање против противничке екипе која је у поседу лопте без претходног знака упозорења.

Правило бр. 8 - Прекршаји и неспортско понашање

Дозвољено је:

- 8.1**
- а) користити руке и шаке са циљем да се лопта блокира или да се дође у посед лопте;
 - б) користећи отворену шаку да би се лопта одузела противнику из било ког правца;
 - в) користити тело како би се ометао противник, чак и када противник није у поседу лопте;
 - д) додиривати противника телом у положају лицем у лице, савијених руку, и задржати овај положај, како би се контролисао и пратио противник.

Није дозвољено:

- 8.2**
- а) отети или избити лопту из руку противника;
 - б) блокирати или одгуривати противника рукама, шакама или ногама;
 - ц) хватати или држати (тело или спортску опрему), гурати, налетати и наскакивати на противника;
 - д) угрозити противника (са или без лопте).
- 8.3** Прекршаји Пвила 8.2 могу се догодити у борби за лопту; међутим, прекршаји приликом којих је акција усмерена углавном и само на противника а не на лопту, кажњавају се „прогресивно“.

То значи, да ако поред седмерца или слободног бацања, постоји потреба и за личним кажњавањем, почиње се са опоменом (16.16), а затим следе оштрије казне, на пример, искључење на 2 минута (16.36) и дисквалификација (16.6ф).

(Неспортско понашање се такође кажњава прогресивно, по 16.1ц, 16.3ц и 16.6ф).

Као што је наглашено у Правилу 16.3 Коментар, судије имају право да утврде да одређена ситуација захтева тренутно искључење на 2 минута, чак иако играч претходно није добио опомену.

8.4 Физичко и вербално изражавање које није у духу спортског понашања, сматрају се неспортским понашањем (за примере види Објашњење бр. 5). Ово се односи на играче и на службена лица екипа, на или ван терена. Прогресивно кажњавање се примењује у случајевима неспортског понашања (16.1ц, 16.3ц-д и 16.6а).

8.5 Играч који прекршајем угрози здравље противника, биће дисквалификован (16.6б) нарочито ако:

- а) са стране или отпозади, удари или повуче руку играча којом он шутира или додаје лопту;
- б) преузме акцију чија је последица ударац у главу или врат противника;
- ц) намерно удари у тело противничког играча ногом или коленом или на било који други начин, ово укључује и саплитање;
- д) гурне противника који је у трку или скоку, или га нападне тако да он изгуби контролу над својим телом, ово се такође односи на голмана који напусти голманов простор због контранапада противника
- е) удари у главу играча у одбрани приликом извођења слободног бацања и директног упућивања лопте на гол, под условом да се одбрмбени играч није померао; или слично, удари голмана у главу приликом седмерца под условом да се голман није померао.

Коментар:

Чак и прекршаји са малим физичким контактом може бити веома опасан и имати озбиљне последице ако се догоде у тренутку када је противник не заштићен и то не очекује. У одређивању прикладности дисквалификације треба се водити угроженошћу играча, а не природом наизглед занемарљивог физичког контакта.

8.6 Грубо неспортско понашање играча или службеног лица екипе, као на терену тако и ван њега (за примере види Објашњење бр. 6) казниће се дисквалификацијом (16.6ц).

8.7 Играч који је крив за физички напад током времена трајања игре, биће искључен до краја времена трајања игре (16:9-11). Физички напад ван времена трајања игре (види 16.13), има за последицу дисквалификацију (16.6д, 16.14б). Службено лице екипе које је криво за физички напад биће дисквалификовано (16.6е).

Коментар:

Под физичким нападом у смислу овог правила сматра се насилнички и намерни напад на тело друге особе (играча, судије, мериоца времена / записничара, службених лица екипе, делегата, гледаоца итд). Другим речима, не ради се само о рефлексном реаговању или резултату непажљивог и неприкладног поступка. Пљување друге особе, тако да је она и стварно погођена, изричито се третира као физички напад.

8.8 Код повреде Правила 8.2-7 досуђује се седмерец у корист противничке екипе (14.1), уколико је због прекршаја директно или индиректно дошло до прекида, а тиме била спречена јасна ситуација за постизање гола.

У осталим случајевима повреда правила се санкционише досуђивањем слободног бацања у корист противничке екипе (види 13.1а-б и види такође 13.2 и 13.3).

Правило 9 - Постизање гола

- 9.1** Гол је постигнут када лопта целим обимом потпуно прешла гол-линију (види слику бр. 4) под условом да од стране извођача или саиграча пре или током бацања није начињен никакав прекршај правила. Судија код гола потврђује да је гол постигнут са два кратка звиждука пиштаљком и сигнализацијом бр. 12.

Гол се досуђује и ако неки од одбрамбених играча направи прекршај, а лопта ипак уђе у гол.

Гол се не сме признати, ако је судија или мерилац времена прекинуо игру, пре него што је лопта сасвим прешла гол-линију.

Гол се досуђује и ако неки од играча упуту лопту у сопствени гол, осим у ситуацији када голман изводи голманово бацање (12.2 став 2).

Коментар:

Гол се досуђује и ако лопту, нешто или неко ко не учествује у игри (нпр. гледалац) спречи да уђе у гол, а судије су уверене да би лопта у супротном ушла у гол.

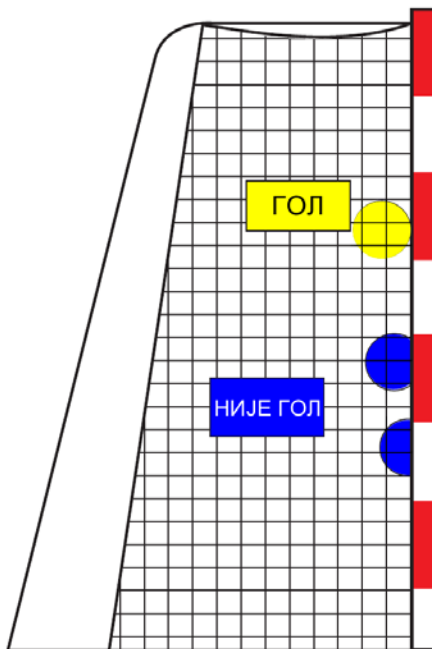
- 9.2** Гол који је досуђен не може да се поништи након што је судија дао знак за извођење почетног бацања (види ипак Правило 2.9 Коментар).

Судије морају јасно назначити (без почетног бацања) да су досудиле гол, ако се сигнал за крај полувремена, утакмице или надокнаде времена огласи одмах након што је постигнут гол и пре него што је могуће извести почетно бацање.

Коментар:

На семафору се региструје податак чим га судије признају.

- 9.3** Екипа која је постигла више голова од противника је победник. Ако су обе екипе постигле исти број голова или ниједан гол, утакмица је завршена нерешено (2.2).

СЛИКА бр.4: Постизање поготка

Правило 10 - Почетно бацање

- 10.1** На почетку утакмице, почетно бацање изводи екипа која је после жребања добила право да бира и изабрала да изведе почетно бацање. У том случају противници имају право да бирају страну игралишта. Уколико је екипа, која је након жребања добила право да бира, изабрала страну игралишта, тада противничка екипа изводи почетно бацање.

Екипе мењају стране на почетку другог полувремена. Почетно бацање на почетку другог полувремена изводи екипа, која то није учинила на почетку утакмице.

Жребање (бацање новчића) се обавља пре почетка сваког додатног времена и све горе наведена правила под 10.1 се такође примењују током додатног времена.

- 10.2** После сваког постигнутог гола игра се наставља почетним бацањем, екипе која је примила гол (види ипак 9.2 став 2).

- 10.3** Почетно бацање се изводи у било ком правцу са центра игралишта (са толетанцијом од 1,5 матар са обе стране). Претходи му звиждук, након кога треба извести бацање у року од 3 секунде (13.1а, 15.7 став 3). Играч који изводи почетно бацање треба да заузме положај у коме му је бар једна нога на средишњој линији а друга на линији или иза ње (15.6) и остане у том положају све док лопта не напусти руку (13.1а, 17.7 став 3) (види такође Објашњење бр. 7).

Саиграчима извођача није дозвољено да пређу средишњу линију пре звиждука (15.6).

- 10.4** Приликом извођења почетног бацања на почетку сваког полувремена (укључујући и све периоде додатног времена), сви играчи морају бити на својој половини терена.

Код почетног бацања после постигнутог гола, играчи противничке екипе могу међутим да се налазе на обе половине терена.

У оба случаја, међутим, морају бити барем на 3 метра удаљености од играча који изводи почетно бацање (15.4, 15.9, Објашњење бр. 5.26).

Правило 11 - Аут

- 11.1** Аут се досуђује када лопта целим обимом пређе аут-линију или када играч одбрамбене екипе последњи додирне лопту пре него што она пређе гол-аут линију његове екипе. Такође се досуђује када лопта додирне плафон или предмет који је причвршћен изнад терена.

- 11.2** Аут изводи, без претходног звиждука судије (види ипак 15.56), она екипа чији играч није последњи био у контакту са лоптом, пре него што је она прешла аут линију или додирнула плафон или предмет који је причвршћен изнад терена.

- 11.3** Аут се изводи са места где је лопта прешла аут-линију или ако је прешла гол-аут линију, на одговарајућој страни са места на коме се спајају аут-линија и гол-аут линија. Што се тиче извођења аута након што је лопта додирнула плафон или предмет који је причвршћен изнад терена, он се изводи са најближег места, на ближој аут-линији, које одговара месту где је лопта додирнула плафон или предмет који је причвршћен изнад терена.

- 11.4** Извођач аута мора стајати једним стопалом на аут-линији (15.6) и остати у правилном положају све док лопта не напусти његову руку (15.7 2 и 3 став, 13.1а). Положај другог стопала није ограничен.

- 11.5** Док се изводи аут, противнички играчи, треба да буду удаљени 3 метра од извођача аута (15.4, 15.9, Објашњење бр. 5.26).

Ипак, дозвољено им је да стоје тачно изван линије голмановог простора своје екипе, чак и ако је у том случају растојање између њих и извођача мања од 3 метара.

Правило 12 - Голманово бацање

- 12.1** Голманово бацање се досуђује:

(I) - ако је играч противничке екипе ушао у голманов простор и на тај начин направио прекршај Правила 6.2а;

(II) - ако је голман контролисао лопту унутар голмановог простора или лопта мирује на поду унутар голмановог простора (6.4-5);

(III) - ако је играч противничке екипе додирнуо лопту која се котрља унутар голмановог простора (6.5);

(IV)- ако је лопта прешла гол-аут линију, након што је последњи додирнуо голман или играч противничке екипе.

То значи, да се сматра да је у свим овим ситуацијама лопта изван игре и игра се наставља голмановим бацањем (13.3), ако је било прекршаја након што је голманово бацање било досуђено и пре него што је изведено.

- 12.2** Голманово бацање изводи голман без претходног звиждука судије (види ипак 15.5б) из голмановог простора преко линије голмановог простора.

Сматра се да је голманово бацање изведено, онда када је лопта сасвим прешла линију голмановог простора.

Играчима противничке екипе дозвољено је да стоје одмах испред линије голмановог простора (у пољу за игру), али им није дозвољено да додирују лопту пре него што сасвим пређе линију голмановог простора (15.4, 15.9, Објашњење бр. 5.26).

Правило 13 - Слободно бацање

Досуђивање слободног бацања

- 13.1** У принципу судије прекидају игру и настављају је слободним бацањем за противничку екипу када:

а) екипа у поседу лопте начини прекршај правила која се обавезно санкционишу одузимањем лопте (види 4.2-3, 4.5-6, 5.6-10, 6.5, 6.7б, 7.2-4, 7.7-8, 7.10, 7.11, 8.8, 10.3, 11.4, 13.7, 14.4-7, 15.7 став 3 и 15.8);

б) противници начине прекршај правила који има за последицу да екипа која се налази у поседу лопте изгуби лопту (види 4.2-3, 4.5-6, 5.5, 6.2б, 6.7б, 7.8, 8.8).

- 13.2** Судије треба да дозволе да игра тече, и то тако што ће избегавати пребрзо прекидање игре досуђивањем слободног бацања.

То значи да, сходно Правилу 13.1а, судије не треба да досуде слободно бацање ако екипа у одбрани дође у посед лопте одмах након што је екипа у нападу направила прекршај.

Слично, сходно Правилу 13.16, судије не треба да реагују све док не постане јасно да је екипа у нападу изгубила лопту или да не може да настави напад због прекршаја који је направила екипа у одбрани.

Уколико због направљеног прекршаја треба досудити личну казну, судије да одлуче да одмах прекину игру, под условом да се тиме не оштети екипа која није начинила прекршај. У супротном, требало би сачекати исход ситуације, па тек онда играчу изрећи казну.

Правило 13.2 не односи се на прекршаје под Правилима 4.2-3 или 4.5-6, када се игра моментално зауставља, углавном због интервенције мериоца времена.

- 13.3** Ако се прекршај, чија је последица слободно бацање према Правилу 13.1а-б догоди када је лопта ван игре, онда се игра наставља бацањем које одговара разлогу због кога је игра прекинута.

- 13.4** Поред ситуације назначених у Правилу 13.1а-б, слободно бацање се користи као начин наставка игре у одређеним ситуацијама у којима је игра прекинута (тј. када је лопта још увек у игри), иако се није догодио никакав прекршај правила:

а) уколико је лопта у поседу једне од екипа, у тренутку прекида, она остаје у њеном поседу;

б) уколико лопта није у поседу лопте ниједне од екипа, биће додељена оној екипи која је последња била у поседу лопте.

Давање предности сходно Правилу 13.2 се не примењује у ситуацијама које су регулисане правилом 13.4.

- 13.5** Ако се донесе одлука о слободном бацању против екипе која је у поседу лопте, када судија да знак пиштаљком, играч који у том тренутку има лопту, мора одмах, да је испусти или спусти на под на месту на ком се налази (16.3е).

Извођење слободног бацања:

- 13.6** Уобичајено је да се слободно бацање изводи без звиждука судије (види ипак 15.5б) и, у принципу, са места где се прекршај догодио. Изузеци од овог правила су следећи:

Приликом ситуације које су описане у 13.4а-б слободно бацање се изводи након звиждука пиштаљком, са места на коме се лопта у тренутку прекида налазила.

Ако судије или технички делегат (IHF-а или континенталног/националног савеза), прекину утакмицу због повреде правила игре од стране играча или службеног лица одбрамбене екипе, а тај прекршај треба казнити усменом опоменом или изрицањем личне казне, слободно бацање треба да се изведе са места на коме се лопта налазила у тренутку прекида игре, уколико је то место повољније за нападаче од оног места на коме је прекршај начињен.

Исти изузетак као и у претходном ставу односи се и на ситуације у којима мерилац времена прекине игру услед прекршаја назначених у Правилима 4.2-3 или 4.5-6.

Као што је регулисано Правилем 7.10 слободно бацање, које се досуђује због пасивне игре, изводе се са места на коме се лопта у тренутку прекида налазила.

Без обзира на уобичајена правила и тумачења назначени у претходним параграфима, слободно бацање никад не може бити изведено унутар голмановог простора екипе у чију су корист судује досудиле слободно бацање, нити унутар линије слободног бацања противничке екипе. У случају да се место извођења бацања налази у простору који је означен у претходном ставу, место извођења мора се изместити на најближе место непосредно ван линије слободног бацања противничке екипе.

Коментар:

Ако је слободно бацање досуђено тачно на граничној линији од девет метара испред гола екипе која се налази у одбрани, слободно бацање се у начелу мора извести тачно са места на коме је досуђен прекршај. Што је, међутим, место на коме је досуђено слободно бацање удаљеније од линије деветерца то би линија толеранције по питању места са кога се изводи слободно бацање требало да буде већа. Ова толеранција је временом нарасла до 3 метра, као што је то случај код извођења слободног бацања непосредно изван голмановог простора екипе у чију је корист слободно бацање досуђено.

Наведена толеранција не важи у случају прекршаја Правила 13.5, а у вези са Објашњењем бр. 5.3а. У овим случајевима слободно бацање се увек изводи тачно са места на коме је начињен прекршај.

- 13.7** Играчи екипе којој је слободно бацање досуђено не смеју да додирну или пређу линију слободног бацања противничке екипе пре него што је бацање изведено. Види такође посебна ограничења под Правилем 2.5.

Судије су дужне да коригују позицију играча екипе која изводи слободно бацање, ако се налазе између линије слободног бацања и линије голмановог простора, непосредно пре извођења бацања, уколико неправилне позиције могу утицати на ток игре (15.3, 15.6). У том случају слободно бацање се изводи након звиждука (15.56). Уколико извођењу бацања не претходи звиждук а играчи екипе која изводи слободно бацање прекораче линију слободног бацања противничке екипе, током извођења слободног бацања (пре него што је лопта напустила руку извођача), примењује се иста процедура (Правило 15.7 став 2).

У случају када је звиждуком дат знак за извођење слободног бацања, а играч нападајуће екипе додирне или прекорачи линију слободног бацања, пре него што је лопта напустила руку играча који изводи слободно бацање, досуђује се слободно бацање у корист одбрамбене екипе (15.7 став 3, 13.1а)

- 13.8** Када се изводи слободно бацање, противнички играчи морају бити удаљени бар 3 метра од извођача. Ипак, дозвољено им је да стоје одмах изван линије голмановог простора ако се слободно бацање изводи на њиховој линији слободног бацања. Ометање извођача слободног бацања кажњава се у складу са Правилем 15.9 и Објашњењу 5.26.

Правило 14 - Седмерац

Досуђивање седмерца

14.1 Седмерац се досуђује:

- а) када играч или службено лице противничке екипе било где на терену спречи реализацију јасне прилике са постизање гола;
- б) кад јасну ситуацију за постизање гола прекине неоправдани звиждук;
- ц) када јасну ситуацију за постизање гола псујети неко ко не учествује у игри, нпр. када гледалац уђе у терен или заустави играча звиждуком (осим када може да се примени 9.1 Коментар). По аналогiji, ово правило се примењује и у случају „више силе“ као што је изненадни нестанак струје, који игру зауставља у тренутку јасне ситуације за постизање гола.

Види објашњење бр. 8 за дефиницију јасне ситуације за постизање гола.

14.2 Уколико играч у нападу задржи у потпуности контролу над лоптом и својим телом упркос прекршају Правила 14.1а, нема разлога да се досуди седмерац, чак и ако играч након тога не искористи шансу за гол.

У овим ситуацијама, у којима би требало евентуално досудити седмерац, судије би требале да реагују тек у тренутку када недвосмислено могу да утврде да је доношење такве одлуке уистину оправдано и непоходно. У супротном, седмерац треба досудити, ако је јасно да је ситуација за постизање гола више не постоји.

14.3 Када досуде седмерац, судије такође могу досудити и time-out, али само ако постоји значајније одлагање, нпр. због замене голмана или извођача, а одлука о досуђивању time-out-а требало да буде у сагласности и критеријумима назначеним у Објашњењу бр. 2.

Извођење седмерца

14.4 Седмерац се изводи ударцем на гол, у року од три секунде након звиждука судије (15.7 став 3, 13.1а).

14.5 Играч који изводи седмерац мора заузети позицију иза линије седмерца, али не више од 1 метра иза линије (15.1, 15.6). Након звиждука од стране судија, извођач не сме да додирне или пређе линију седмерца све док лопта не напусти његову руку (15.7 став 3, 13.1а).

14.6 Извођач или његови саиграчи не смеју поново да играју лоптом након што је седмерац изведен, све док она не додирне гол или противника (15.7 став 3, 13.1а).

14.7 Када се изводи седмерац, саиграчи извођача морају да се налазе изван линије слободног бацања и ту остану све док лопта не напусти руку извођача (15.3, 15.6). Уколико то не ураде, досудиће се слободно бацање против екипе која изводи седмерац (15.7 став 3 и 13.1а).

14.8 Када се изводи седмерац, играчи противничке екипе морају да остану изван линије слободног бацања, и то најмање три метра од линије 7 метара, све док лопта не напусти руку извођача. У колико то не учине, седмерац се поново изводи ако гол није постигнут, али нема личног кажњавања.

14.9 Седмерац се поново изводи уколико гол није постигнут, ако је голман прекорачио граничну линију тј. линију 4 метра (1.7, 5.11), пре него што лопта напусти руку извођача. Међутим, то не води личном кажњавању голмана.

14.10 Замена голмана није дозвољена, у тренутку када је извођач спреман да изведе седмерац, стојећи у правилном положају са лоптом у руци. Било какав покушај да се обави замена голмана у оваквој ситуацији кажњава се као неспортско понашање (8.4, 16.1ц и 16.3ц).

Правило 15 - Општи прописи за извођење бацања

Извођач

15.1 Пре извођења бацања, извођач мора да буде у правилном положају прописаним за то бацање. Лопта мора бити у руци извођача (15.6).

У току извођења бацања, осим у случају голмановог бацања, извођач мора све сврме да држи један део стопала у константном додиру са подом, све док не испусти лопту. Друга нога се може подизати и спуштати више пута горе-доле (види Правило 7.6). Извођач мора задржати правилан положај, све док се бацање не изведе (15.7 став 2 и 3).

15.2 Бацање је изведено када лопта напусти руку извођача који изводи бацање (види ипак 12.2).

Извођач не сме поново додирнути лопту све док она не додирне другог играча или гол (15.7, 15.8). Види ограничења за неке ситуације под 14.6.

Гол се може постићи из било ког бацања, изузев ауто-гола, који се не може постићи приликом извођења голмановог бацања (нпр. у случају да је голман испусти у сопствени гол).

Саиграчи и извођач

15.3 Саиграчи извођача морају заузети положај који је одређен захтевима бацања (15.6).

Играчи морају остати у исправном положају, све док лопта не напусти руку извођача, осиму ситуацији која је описана у 10.3 став 2.

У време извођења бацања лопта не сме бити додирнута или предата у руке другом играчу (15.7 став 2 и 3).

Одбрамбени играчи

15.4 Одбрамбени играчи морају заузети позицију које су прописане за дато извођење и остану у тој позицији све док лопта не напусти руку извођача (15.9).

Неправилне позиције играча екипе која се налази у одбрани, приликом извођења почетног бацања, аута или слободног бацања, судије не смеју да коригују, уколико такав положај неће оштетити екипу која ће одмах извести слободно бацање. Уколико би пак, била оштећена, неопходно је да судије коригују позицију играча.

Знак за наставак игре

15.5 Судије морају дати знак пиштаљком за наставак:

- а) увек приликом извођења почетног бацања (10.3) или седмерца (14.4);
- б) у случају аута, голмановог бацања или слободног бацања:
 - приликом наставка утакмице након time-out;
 - приликом наставка утакмице извођењем слободног бацања сходно правилу 13.4;
 - приликом оклевања при извођењу бацања;
 - након кориговања позиције играча;
 - након изрицања усмене или јавне опомене.

Судије морају да процене када је погодно, ради појашњења, дати знак пиштаљком за неку другу ситуацију.

У принципу, судије неће дати звиждук за наставак утакмице све док нису испуњени захтеви за позицију играча у складу са 15.1, 15.3 и 15.4 (види ипак, 13.7 став 2 и 15.4 став 2). Уколико судије дају знак упркос неправилном положају играча, онда ти играчи имају право учешћа у игри.

Након звиждука, извођач мора да изведе бацање у року од 3 секунде.

Санкције

15.6 Последица за прекршаје које извођач или његови саиграчи направе пре извођења бацања, што се углавном односи на неправилан положај играча или случај да саиграч додирује лопту, је корекција положаја (види ипак 13.7 став 2).

15.7 Последице за прекршаје извођача и његових саиграча (15.1-3) за време извођења бацања, зависе првенствено од тога да ли је извођењу претходио знак пиштаљком за наставак утакмице.

У принципу, сви прекршаји током извођења бацања ако му није претходио звиждук за наставак утакмице могу се решити корекцијом и поновним извођењем бацања послезнака пиштаљком. Ипак сагласно са Правилем 13.2, може се пустити предност. Уколико екипаизвођача бацања, изгуби лопту, одмах након неправилног извођења бацања, онда се једноставно може сматрати, да је екипа извела бацање и игра се наставља.

У принципу, сваки прекршај направљен приликом извођења бацања, након знака за наставак, треба бити санкционисан. Ово се примењује, на пример, када извођач скочи приликом извођења, држи лопту више од 3 секунде или се помери из правилног положаја пре него што је лопта напустила његову руку. Примењује се и у случају да саиграчи промене положај након знака пиштаљке, а пре него што је лопта напустила руку извођача (Напомена 10.3 став 2). У тим случајевима, првобитно бацање се поништава и досуђује се слободно бацање за противника (13.1а) које се изводи са места где је прекршај направљен (види ипак Правило 2.6). применљиво је правило предности које се у складу са правилом 13.2, где се нпр. ако је екипа извођача

бацања изгубила лопту пре него што су судије биле у могућности да одреагују, игра се наставља.

15.8 У принципу, било који прекршај који је у вези, извођења бацања, а направљен одмах након извођења бацања, биће кажњен. Ово се односи на прекршаје под 15.2 став 2, нпр. извођач је додирнуо лопту други пут након извођења, пре него што је она додирнула другог играча или гол. То може бити вођење лопте или хватање лопте поново, када је лопта у ваздуху или је спуштена на под. Ово се кажњава слободним бацањем (13.1а) за противника. Као и у случају под 15.7 став 3, правило предности се примењује.

15.9 Изузев у случајевим назначеним у 14.8, 14.9, 15.4 став 2 и 15.5 став 3, одбрамбени играчи који ометају извођење бацања, на пример, намерно не заузимају правилан положај или померивши се у неправилан положај након тога, се кажњавају. ово се примењује независно од тога да ли се то десило пре или за време извођења бацања (пре него што је лопта напустила руку извођача). Такође се примењује и без обзира на то да ли је извођењу предходио знак пиштаљке за наставак утакмице или не. Објашњење бр. 5.26 се примењује у комбинацији са Правилем 16.1ц и 16.3ц. Бацање ће се поновити ако је услед утицаја одбрамбених играча нападајућа екипа изгубила лопту.

Правило 16 - Казне

Опомена

16.1 Опомена се **може** изрећи за:

а) прекршаје и повреде превила (5.5, 8.2) који не спадају у категорију прогресивног кажњавања у Правилу 8.3.

Опомена се **изриче** за:

б) прекршаје који се прогресивно кажњавају (8.3);

ц) неспортског понашања играча или службених лица (8.4, Објашњење бр. 5.1-2).

Коментар:

Једном играчу не би требало дати више од једне опомене, а екипи не треба дати више од три опомене; након тога би требало да уследи најмање искључење на 2 минута.

Играча који је већ добио искључење на 2 минута не треба накнадно опоменути.

Службеним лицима екипа не треба дати од укупно једне опомене.

16.2 Судије ће показати опомену играчу који је крив или службеном лицу и мериоцу времена / записничару подизањем жутог картона (сигнализација бр. 13).

Искључење

16.3 Искључење (2 минута) се досуђује:

- а) за погрешну замену, ако прекобројни играч уђе на терен или ако играч нелегално утиче на игру из простора за замену играча (4.5-6);
- б) за поновљене прекршаје који треба да се прогресивно кажљавају (види 8.3, 16.1 Коментар);
- ц) за поновљено неспортско понашање од стране играча, на терену или ван њега (види 8.4, 16.1 Коментар);
- д) за неспортско понашање једног од службених лица екипе, након што је једном од њих претходно изречена опомена у складу са Правилем 8.4 и 16.1ц; види Правило 16.1 Коментар;
- е) за неспортско понашање за које се процени да је таквог карактера да захева искључење на 2 минута (8.4; Објашњење бр. 5.3); види такође Правило 16.3 Коментар;
- ф) као последица дисквалификације играча или службеног лица екипе (16.8 став 2; види такође 16.146);
- г) за неспортско понашање неког играча пре давања знака за наставак утакмице а након што је тај исти играч управо кажњен искључењем на два минута (16.12а).

Коментар:

Назначено је подб), ц) и д) да се искључе у тим случајевима изриче углавном за поновљене прекршаје или неспортско понашање. Међутим, судије имају право да утврде да одређени прекршај треба одмах казнити искључењем, чак и ако играч претходно није добио опомену, а екипа још увек није добила три опомене.

Слично томе, службено лице екипе може добити искључење на 2 минута, иако службеним лицима те екипе претходно није изречена опомена. Међутим, свим службеним лицима једне екипе заједно, није могуће дати више од једног искључења на 2 минута.

Када се искључење на 2 минута додели службеном лицу екипе у складу са 16.3д, њему је дозвољено да остане у простору за замену играча и настави да обавља своју дужност, али се број играча на терену умањује за једног играча на 2 минута.

16.4 Након досуђеног time-out судије ће јасно сигнализирати искључење на 2 минута, кажњеном играчу и мериоцу времена / записничару помоћу за то намењеног знака руком, тј. једне руке подигнуте са два испружена прста (сигнализација бр. 14).

16.5 Искључење увек траје 2 минута времена трајања игре; последица трећег искључења за истог играча је дисквалификација (16.6ф).

Играчу који је искључен није дозвољено да учествује у игри док искључење траје, а екипи није дозвољено да га замени другим играчем на терену.

Време трајања искључења почиње оног тренутка када је дат звиждук за наставак утакмице.

Искључење на 2 минута се преноси на друго полувреме ако се није завршило током првог полувремена. Исто се односи и на регуларно време игре, као и током додатног времена. Неиздржана казна искључења током додатног времена, значи да тај играч

нема права да учествоје у tie-break који следи, као што су седмерци у складу са Правилем 2.2 Коментар.

Дисквалификација

16.6 Дисквалификација се изриче:

- а) за неспортско понашање било коме од службених лица након што им је претходно дата опомена и искључење на 2 минута у складу са 8.4, 16.1ц и 16.3д;
- б) за прекршаје које угрожавају здравље противника (8.5);
- ц) за грубо неспортско понашање играча или службеног лица екипе на терену или изван њега (8.6 Објашњење бр. 6), а посебно у случају грубог или поновљеног неспортског понашања током tie-break као што је извођење седмерца (2.2 коментар и 16.13);
- д) за физички напад играча пре утакмице или током tie-break процедуре (2.2 Коментар, 8.7, 16.14б);
- е) за физички напад од стране службеног лица екипе (8.7);
- ф) због трећег искључења на 2 минута за истог играча (16.5).

16.7 Након досуђивања time-out, судије ће јасно показати дисквалификацију играчу или службеном лицу коме је додељена и мериоцу времена / записничару (сигнализација бр. 13).

16.8 Дисквалификација играча или службеног лица односи се увек на период до краја времена трајања игре. Играч или службено лице који су дисквалификовани морају одмах напустити терен и простор за замену играча. Након напуштања терена, играчу или службеном лицу није дозвољен било какав контакт са екипом.

Дисквалификација играча или службеног лица екипе, на терену или изван њега, за собом увек повлачи и искључење на 2 минута, то значи да се број играча на терену смањује за један (16.3ф). Смањење броја играча на терену ће трајати 4 минута уколико је играч дисквалификован под околностима које предвиђа Правило 16.12б-д.

Дисквалификација смањује број играча или службених лица који екипи стоје на располагању (осим у случају 16.14б). Екипи је, међутим, дозвољено да повећа број играча на терену од оног тренутка када искључење на 2 минута истекне.

Дисквалификација се у принципу односи само на сотатак времена утакмице, на којој је изречена. Посматра се као одлука коју судије доносе на основу њиховог опажања чињеница. Дисквалификација неће имати даље последице након утакмице, осим у случајевима када се дисквалификација изрекне због физичког напада (16.6д-е) или код грубог неспортског понашања играча или службеног лица (16.6ц), која одговара Објашњењу бр.6 под а), д), или г). Такве дисквалификације биће објашњене у извештају са утакмице (17.10).

Искључење до краја

16.9 Искључење до краја ће бити **изречено**:

када је играч крив за физички напад (сходно дефиницији из Правила 8.7) током времена игре (види 16.13 став 1 и 2.6), на терену или ван њега.

16.10 Након досуђивања time-out, судије ће јасно показати искључење до краја играчу коме је додељено и мериоцу времена / записничару помоћу за то намењеног знака руком, тј. судија укршта руке изнад главе (сигнализација бр. 15).

16.11 Искључење до краја увек важи за преостало време игре и екипа мора да настави са једним играчем мање на терену. Уколико играч који је добио искључење до краја већ био искључен на 2 минута, или је тек добио 2 минута искључења или је изазвао двоминутну редукцију броја играча као што је описано у Правилу 16.12, онда су искључење или редукција саставни део искључења до краја.

Играч који је искључен не сме бити замењен и мора одмах напустити терен и простор за замену играча. након што оде, играчу није дозвољено било какав контакт са екипом.

Искључење до краја судије морају да објасне у извештају са утакмице надлежним органима (17.10).

Више од једног прекршаја у истој ситуацији

16.12 Ако је играч или службено лице екипе крив за више прекршаја одједном или више везаних пре него што се игра настави и ови прекршаји се кажњавају различитим казнама, онда се у принципу одређује најтежа казна. Овакав поступак се увек примењује у случају „физичког напада“.

Постоји, међутим, посебни изузеци у оквиру којих се у свим случајевима, број играча једне екипе редукујена терену у трајању од 4 минута:

- а) ако је играч, коме је управо досуђено искључење на 2 минута, крив за неспортско понашање презнака за наставак, онда му се изриче додатна казна искључења на 2 минута (16.3г). „Ако је додатно искључење играчу треће искључење, играч се дисквалификује“;
- б) ако је играч, коме је управо досуђена дисквалификација (директно или због трећег искључења на 2 минута), крив за неспортско понашање, пре знака за наставак игре, екипи се изриче додатна казна, тако да се екипа редукује следећа 4 минута (16.8 став 2);
- ц) ако је играч, коме је управо досуђено искључење на 2 минута, крив за грубо неспортско понашање, пре знака за наставак игре, он се додатно дисквалификује (16.6ц); ове казне у комбинацији воде редукцију у трајању од 4 минута (16.8 став 2);
- д) ако је играч, коме је управо досуђена дисквалификација (директно или због свог трећег искључења на два минута), крив за грубо неспортско понашање, пре знака за наставак игре, екипи се изриче додатна казна тако да се екипа редукује следећа 4 минута (16.8 став 2).

16.13 Ситуације описане у правилима 16.1, 16.3, 16.6 и 16.9 односе се у начелу на прекршаје за време трајања игре. Овим правилима је одређено да „време трајања игре укључује продужетке, time-out, све паузе између полувремена и прекида у случају 16.6, укључују и све процедуре tie-break (као што је извођење седмерца).

У току tie-break процедуре, судије морају да знају да временски ограничене казненемају никаквог смисла у том тренутку и да сви случајеви окарактерисани као поновљено неспортско понашање проузрукује неучествовање у будућој процедури одлучивања (2.2 Коментар).

Прекршаји ван времена трајања игре

16.14 Неспортско понашање, грубо неспортско понашање или физички напад од стране играча или службеног лица екипе које се догоди на месту одигравања утакмице, али ван времена трајања игре, казниће се на следећи начин:

Пре утакмице

- а) опомена ће бити дата у случају неспортског понашања (16.1ц);
- б) дисквалификација играча или службеног лица који је крив биће дата у случају поновљеног или грубог неспортског понашања или физичког напада, али ће екипи бити дозвољено да почне утакмицу са 14 играча и 4 службена лица. Правило 16.8 став 2, важи само за прекршаје који су направљени за време трајања игре у складу са тим дисквалификација не носи са собом и искључење на 2 минута.

Такве казне за прекршаје пре утакмице могу се применити у било које време током игре када год се открије да је та особа учесник у игри, пошто ова чињеница често не може бити утврђена у тренутку када се инцидент догоди.

После утакмице

- ц) писани извештај.

Правило 17 - Судије

17.1 За сваку утакмицу биће одређена двојица равноправних судија. Помажу им мерилац времена / записничар.

17.2 Судије прате понашање играча и службених лица екипа, од тренутка када дођу на место одигравања утакмице, па све док не оду.

17.3 Судије су одговорне за проверу терена за игру, голова и лопти пре почетка утакмице; они одлучују која ће се лопта користити (1 и 3.1).

Судије такође треба да утврде да ли су обе екипе присутне и да ли играчи носе прописану спортску опрему. Они проверавају записник и опрему играча. Они треба да се постарају да број играча и службених лица у простору за замену играча одговара правилима утврђеном броју и утврђује присуство и идентитет „званичног представника екипе“ сваке од екипа. Сваку неправилност треба исправити (4.1-2 и 4.7-9).

17.4 Бацање новчића – жребање (10.1) обавља један од судија уз присуство другог судије и „званичног представника екипе“ обе екипе, или службеног лица или играча у име „званичног представника екипе“.

17.5 У принципу, утакмицу до краја воде исте судије.

Они су одговорни да се утакмица одигра у складу са правилима и морају казнити било какве прекршаје правила (види ипак 13.2 и 14.2).

Уколико један од судија није у могућности да заврши утакмицу, други судија ће сам наставити утакмицу. (за IHF и континентална такмичења ситуација ће се решити у складу са примењеним правилима).

17.6 Ако обојица судија досуде прекршај и слажу се коју екипу треба казнити, али се не слажу оки оштрине казне, биће досуђена оштрија казна.

17.7 Уколико обојица судија досуде прекршај, или је лопта напустила терен, а двојица судија се не слажу око тога којој екипи треба дати лопту, примениће се заједничка одлука, након што се судије међусобно консултују. Уколико не могу да донесу заједничку одлуку, превагнуће мишљење судије у пољу.

Time-out је обавезан. Након консултација између судија, они дају јасне знаке руком и утакмицу настављају након звиждука (2.8д, 15.5).

17.8 Обојица судија су задужени за вођење резултата.

Такође воде евиденцију о опоменама, искључењима на 2 минута, дисквалификацијама и искључењима до краја.

17.9 Обојица судија су дужна за контролисање времена трајања игре.

Уколико постоји сумња око прецизности мерења времена, судије доносе заједничку одлуку (види такође 2.3).

17.10 Судије су одговорне да се након утакмице записник правилно попуни.

Искључења до краја (16.11) и дисквалификације описаних у Правилу 16.8 став 4 морају бити објашњена у извештају са утакмице.

17.11 Одлуке које судија донесу на основу посматрања чињеница или њиховог просуђивања су коначне.

Жалбе се могу поднети само на оне одлуке које нису у складу са правилима.

Током утакмице само је „званичним представницима екипа“ дозвољено да се обраћају судијама.

17.12 Судије имају право да привремено или трајно прекину утакмицу.

При доношењу одлуке о дефинитивном прекиду утакмице, судије морају да исцрпе све могућности за њено настављање.

17.13 Црни дресови су првенствено намењени судијама.

Правило 18 - Мерилац времена и записничар

18.1 У принципу, мерилац времена је првенствено одговоран за време трајања игре, time-out и трајање казне искључених играча.

Записничар је пак одговоран за спискове екипа, записник, улазак играча који су стигли након што је утакмица почела и улазак играча који немају право наступа.

Други задаци, као што су број играча и службених лица екипе у простору за замену играча и сам чин замене играча сматрају се заједничким одговорностима.

Обично, само мерилац времена (и када је то могуће, технички делегат из одговорне федерације) треба да прекине утакмицу када је то неопходно.

Такође види Објашњење бр. 9 у вези са правилним процедурама за интервенције мериоца времена / записничара када испуњавају горе наведене задатке.

18.2 Уколико не постоји јавни семафор, онда мерилац времена мора да обавештава „представника екипе“ о томе колико је времена игре протекло или колико је времена преостало, нарочито након time-out.

Уколико не постоји јавни семафор са аутоматским сигналом, мерилац времена преузима одговорност да да завршни сигнал за полувреме или крај утакмице (види 2.3).

Уколико јавни семафор не може да прикаже време искључења (код INF утакмица најмање три за сваку екипу), мерилац времена треба да прикаже на записничком столу картице на којима се са бројем играча приказано и време истека сваког искључења.

СИГНАЛИЗАЦИЈА

Када је досуђено слободно бацање или аут, судије морају **одмах** да покажу правац извођача бацања (сигнализација 7 или 9).

Након тога, треба у зависности од дате ситуације, показати прописани знак руком којим се сигнализира и наглашава свако лично казњавање (сигнализација 13-15).

Уколико се судијама учини да је корисно објаснити разлог због кога је досуђено слободно бацање или седмерац, они у циљу информације треба да дају један од знакова 1-6 или 11. (Сигнализацију 11 треба увек показати када досуђивању слободног бацања због пасивне игре не претходи сигнализација 18).

Сигнализација 12, 16 и 17 су обавезне у ситуацији у којој се примењују.

Сигнализација 8, 10 и 18 користе се када судије процене да је то потребно.

1. Повреда голмановог простора

2.
Неправилно вођење
лопте

3.
Кораци или
задржавање лопте
дуже од 3 секунде

4.
Хватање, држање или
гурање

5.
Ударање

6.
Прекршај у нападу

7.
Правац извођења аута

8.
Голманово бацање

9.
**Пристац извођења
слободнoг бацања**

10.
Одстојање од 3 метра

11.
Пасивна игра

12.
Гол

13.
Опомена (жути)
Дисквалификација
(црвени)

14.
Искључење на 2
минута

15.
Искључење до краја

16.
Тајм-аут

17.
**Дозвола двома
особама (које имају
право учешћа) да уђу
на терен током тајм-
аута**

18.
Знак упозорења за
пасивну игру

Објашњење бр. 1

Извођење слободног бацања након завршног сигнала (2.4-6)

У многим случајевима, екипа када има прилику да изведе слободно бацање након завршног сигнала није стварно заинтересована да постигне гол, било зато што је исход утакмице већ јасан или зато што је место са кога се изводи слободно бацање сувише далеко од гола противника. Иако правила формално захтевају да се бацање изведе, судије треба да покажу добру процену и сматрају да је бацање изведено, ако је играч који је у приближно исправном положају испусти лопту или је преда судијама.

У ситуацији када је јасно да екипа жели да покуша да постигне гол, судије треба да нађу равнотежу између омогућавања овог покушаја (иако је она мала) и спречавања да се та прилика претвори у фрустрирајућу „драму“ која одузима време. То значи, да судије требају брзо и одлучно да поставе играче обе екипе у исправан положај, како би се слободно бацање извело без одлагања. Нова ограничења у Правилу 2.5 која се тичу позиција играча и њихових замена морају се применити (4.5 и 13.7).

Судије морају такође обратити пажњу и на друге кажњиве прекршаје које екипе могу направити. Стално кршење правила од стране одбрамбених играча, мора бити кажњено (15.4, 15.9, 16.1ц, 16.3ц). Осим тога, играчи у нападу често праве прекршаје током извођења бацања, нпр. један или више играча пређу линију слободног бацања након звиждука, али пре изведеног бацања (13.7 став 3), или се извођач помери или скочи, када изводи бацања (15.1, 15.3).

Веома је важно, не дозволити да се постигне нерегуларан гол.

Објашњење бр. 2

Time-out (2.8)

Осим у ситуацијама које су назначене у Правилу 2.8 када је time-out обавезан, од судија се очекује да употребе здрав разум и процене потребу за time-out у другим ситуацијама. Неке од типичних ситуација у којима time-out није обавезан, али се ипак често даје у нормалним околностима су:

- а) постоје спољне околности нпр. треба обрисати терен;
- б) чини се да је играч повређен;
- в) очигледно је да екипа одуговлачи да прође време, нпр. када екипа одлаже извођење досуђеног бацања или када играч који је у поседу лопте, баци лопту или је не испушта након досуђеног бацања против његове екипе;
- ц) ако лопта додирне плафон или предмет који је причвршћен изнад терена (11.1) и одбије се тако далеко од места извођења аута, да изазове непотребно губљење времена.

Када се утврди потреба за time-out у овим и другим ситуацијама, судије треба да узму у обзир да ли би овај прекид без time-out оштетио једну екипу. Ако екипа има високо вођство, онда можда није потребно да се да time-out да би се нпр. обрисао под. Исто тако,

ако екипа којој би time-out нашкодио, одуговлачи игру, онда је очигледно да за њу нема потребе.

Још један битан фактор јесте очекивано време трајања прекида. дужину трајања прекида који је настао услед повреде, тешко је предвидети, па је онда можда боље да се досуди time-out. Исто тако судије не треба да буду исхитрене у одлуци да досуде time-out, само зато што је лопта напустила терен. У тим случајевима, лопта се углавном одмах враћа на терен и утакмица може да се настави. У супротном, судије треба да реагују и да убаце резервну лопту што пре (3.4) да не би морале да досуде time-out.

Обавезни time-out код досуђивања седмерца је укинут. Можда је још увек потребно дати time-out на основу субјективног мишљења у неким ситуацијама, а у складу са горе наведеним принципима. Ово се може односити на ситуације у којима једна од екипа одлаже извођење, на пример кроз замену голмана или извођача.

Објашњење бр. 3

Екипни time-out

Свака екипа има право на један једноминутни time-out у сваком полувремену редовног времена трајања игре (али не у додатном времену).

Екипа која жели да затражи екипни time-out, то мора учинити тако што ће службено лице екипе ставити "зелени картон" на сто испред мериоца времена. (Препоручује се да зелени картон буде од 15 x 20 cm и да има велико слово "T" са сваке стране).

Екипа може да затражи свој екипни time-out када је у поседу лопте (када је лопта у игри или током прекида). Екипи се одмах даје екипни time-out, под условом, да екипа није изгубила лопту пре него што је мерилац времена дао знак (у том случају зелени картон се враћа екипи).

Мерилац времена онда зауставља игру звиждуком и зауставља сат (2.9). Показује сигнализацију за time-out (бр.16) и са испруженом руком показује на екипу која је тражила екипни time-out. (Уколико је потребно, због буке и нереда на терену урадиће то стојећи). Зелени картон се ставља на сто на страну екипе која је тражила екипни time-out и ту остаје до краја time-out.

Судије одобравају екипни time-out и мерилац времена укључује посебан сат, који контролише трајање екипног time-out. Записничар бележи време time-out у записник екипи која га је тражила.

Током екипног time-out, играчи и службена лица екипе остају у окружењу њиховог простора за замену играча. Судије су на средини терена, али један од њих може на кратко отићи до записничког стола ради консултације.

Прекршаји током time-out имају исте последице као и они направљени током времена трајања игре. Небитно је, да ли се играчи на које се то односи, налазе на терену или ван њега; према правилима 8.4 и 16.3ц, може се досудити искључење за неспортско понашање.

Након 50 секунди мерилац времена даје звучни сигнал који означава да ће се игра наставити за 10 секунди.

Екипе су дужне, да буду спремне за наставак утакмице, оног тренутка када time-out истекне. Утакмица се наставља бацањем које одговара ситуацији која је била на терену у

тренутку када је time-out досуђен или ако је лопта била у игри, слободним бацањем за екипу која је тражила time-out, са места где се лопта налазила у тренутку када је игра прекинута.

Када судије дају знак, мерилац времена наставља да мери време.

Објашњење бр. 4

Пасивна игра (7.11-12)

Опште напомене

Примена правила у вези са пасивном игром има за циљ да спречи неактивну игру и намерно одуговлачење времена. Ово захтева да судије током утакмице препознају и доследно кажњавају пасивну игру.

Пасивна игра се може појавити у свим фазама напада екипе, тј. док се лопта креће преко терена, током фазе изградње напада или завршне фазе изградње напада или завршне фазе напада.

Екипе играју пасивно најчешће у следећим ситуацијама:

- екипа има малу предност пред крај утакмице;
- екипи је играч искључен;
- када је одбрана екипе најмоћнија.

Показивање знака упозорења

Знак упозорења треба дати у следећим ситуацијама:

1. Када се замене врше споро или се лопта споро креће по терену

Типични показатељи су:

- играчи стоје око средине терена чекајући да се обави замена;
- играч одлаже извођење слободног бацања (водећи лопту или претварајући се да не зна које је право место за извођење), поћетно бацање (споро додавање лопте од стране голмана, намерно неправилно додавање лопте на средину, или споро ходање са лоптом ка средини), голманово бацање или аут, након што је екипа предходно опоменуто због такве тактике одлагања;
- вођење лопте у месту;
- лопта се враћа назад на сопствену половину терена екипе, иако противнички играчи не нападају.

2. У вези са закаснелом заменом, након што је фаза изградње напада већ почела

Типични показатељи су:

- сви играчи су заузели исправне положаје;
- екипа почиње фазу изградње напада додавањем око зоне противника;
- све до ове фазе екипа не обавља замену.

Коментар:

Екипа која је покушала убрзани контра напад са своје половине терена, али није успела одмах да дође у ситуацију за постизање гола, након што је прешла на противникову половину терена, мора бити дозвољено да направи брзу замену играча у овој фази.

3. Током изузетно дуге фазе изградње напада

У принципу, екипи мора бити дозвољена фаза припреме и изградње напада, додавањем, пре него што отпочне озбиљну акцију напада. Типични показатељи претерано дуге фазе изградње напада су:

- напад екипе не води били каквој смишљеној акцији

Коментар:

Смишљена акција је очигледна, када екипа у нападу користи тактичке методе, да би се кретала, тако да стекне просторну предност у односу на одбрану, или када у поређењу са фазом изградње напада, очигледно убрза темпо напада:

- играчи више пута примају лопту док стоје мирно или се крећу од гола;
- воде лопту у месту;
- када му се супростави противник, играч у нападу се окреће превремено, чека да судије прекину игру или не стекне никакву просторну предност над противничким играчем;
- активне акције одбране спречавају нападаче да убрзају темпо, јер одбрамбени играчи онемогућавају додавања и кретања;
- екипа у нападу не убрзава темпо од фазе изградње напада до завршне фазе.

4. Након показивања знака упозорења

Након што покажу знак упозорења, судије треба да дозволе фазу изградње напада. (Судије треба да узму у обзир, да млађим играчима и екипама на нижим нивоима, потребно више времена). Ако након ове фазе изградње напада, нема јасног убрзања темпа и не препознаје се никаква смишљена акција напада, судије морају да закључе да је екипа у поседу лопте крива за пасивну игру.

Коментар:

Судије морају да буду обазриве да не предузму акцију против пасивне игре у тренутку када екипа у нападу, тренутно покушава да шутира или креће на гол противничке екипе.

Како се показује знак упозорења

Уколико судија (било у пољу или код гола) препозна пасивну игру, подиже руку (сигнализација бр. 18). Други судија би такође требало да да знак. (Треба да употребе руку која је ближа клупама екипа). ово би требало да значи, да екипа у поседу лопте не покушава да дође у прилику за постизање гола или више пута одлаже наставак игре. Сигнализација се показује док:

1. се напад не заврши
2. док знак упозорења више не важи.

Ако екипа, која је у поседу лопте, на начини препознатљив покушај да дође у ситуацију да шутира на гол, онда један од судија досуђује звиждуком пасивну игру и додељује слободно бацање противничкој екипи.

Напад, који почиње оног тренутка када екипа дође у посед лопте, сматра се завршеним када екипа постигне гол или изгуби лопту.

Знак упозорења обично важи током преосталог времена напада. међутим, у току напада, постоје две ситуације у којима одлука пасивне игре више не важи и знак за упозорење престаје:

1. екипа у поседу лопте шутира на гол, а лопта након одбијања од голмана или гола долази опет у посед лопте екипе (директно или у форми аута);
2. играч или службено лице екипе у одбрани добије прогресивну казну у складу са Правилем 16 због прекршаја правила или неспортског понашања.

У ове две ситуације, екипи у поседу лопте, мора бити дозвољена нова фаза изградње напада.

Објашњење бр. 5

Неспортско понашање (8.4, 16.1ц, 16.3е)

У сврху кажњавања под Правилем 16, неспортско понашање спада у једну од три категорије, за које су доле наведени примери:

- 5.1** Прогресивно кажњен због поновљеног прекршаја (16.1ц)
- 5.2** Већ прогресивно кажњен први пут (16.1ц)
- 5.3** Специфично, увек кажњавање искључењем на 2 минута (16.3е)

Следеће ситуације показују, када се ове три категорије примењују:

5.1

Када одбрамбени играчи користе голманов простор као основни одбрамбени положај (тј. не само као изненадну реакцију у појединој ситуацији када се супротстави играчу у ситуацији за постизање гола);

5.2

- а) провоцирање противника или саиграча речима или гестовима провокативне природе; нпр. специфичан пример је добацивање играчу када изводи седмерац;
- б) одлагање извођења досуђеног бацања противника, типичне ситуације за то су непоштовање растојања од 3 метра или нпр. када голман не додаје лопту извођачу седмерца (ипак види Правила 14.8, 14.9, 15.4 став 2 и 15.5 став 3);
- ц) краз лажну акцију "позориште" покушавајући да испровоцирају судију у да га наведу да погрешно процени ситуацију у погледу понашања противника (нпр. претварајући се да је фаулиран);
- д) када се намерно блокира шутирање или додавање користећи стопало или доњи део ноге (рефлексни покрет, као што је инстинктивно скупљање ногу, када лопта наилази; или блокирање лопте нормалним покретом ноге када се цело тело креће ка противнику, се не кажњавају); види такође Правило 7.8;

5.3

- а) када се донесе одлука против екипе која је у поседу лопте, а играч који има лопту је не испусти или не спусти на под одмах; исто тако, ако играч одгурне лопту која је већ на поду;
- б) утицај на игру од стране играча или службеног лица екипе из простора за замену играча, нпр. протежући се у терен преко аут-линије утичући на игру или не враћајући лопту која је отишла у простор за замену играча, на терен.

Објашњење бр. 6

Грубо неспортско понашање (8.6, 16.6ц)

Следећи примери тичу се акција које би требало да воде кажњавању директном дисквалификацијом у складу са Правилем 16.6ц. По аналогији, судије судије могу сматрати да друге акције припадају истој категорији:

- а) увредљиво понашање (говор, изрази лица, гестови или телесни контакт) упућено другој особи (судији, делегату, мериоцу времена / записничару, службеном лицу екипе, играчу, гледаоцу);
- б) демонстративно бацање или шутирање лопте, након судијске одлуке;
- ц) ако голман демонстративно не жели да брани седмерац;
- д) покушај освете након што је играч фаулиран (рефлексно враћање ударца);
- е) намерно гађање противника лоптом током прекида; (ако је то учињено са великом снагом и са веома мале раздаљине сматра се физичким нападом);
- ф) онемогућавање јасне ситуације за постизање гола од стране службеног лица екипе или прекобројног играча, који улази у терен (4.2, 4.3, 4.6), или када се играч или службено лице протежу на терен из простора за замену играча;
- г) уколико у току последњег минута утакмице играч користи методе које би могле да спадају под Правило 8.5 и 8.6, само да би спречио да противници имају времена да дођу у ситуацију за постизање одлучујућег гола (да победе, изједначе или достигну потребну гол разлику) или да дођу у положај у коме би им био досуђен седмерац.

Објашњење бр. 7

Почетно бацање (10.3)

Као водећи принцип у интерпретацији Правила 10.3, судије требају да имају на уму циљ охрабривање екипе да искористе убрзано почетно бацање. То значи да судије требају да буду толерантне и да не треба да траже прилику да одреагују или кажњавају екипу која је покушала да брзо изведе почетно бацање.

На пример, судије треба да избегавају, да уписивање у картон или други задаци, спрече у провери позиције играча. Судија у пољу треба да биде спреман за давање знака оног тренутка када извођач стане у исправан положај, под претпоставком да нема потребе за исправљањем позиција других играча. Судије такође морају имати на уму, да је саиграчима извођача дозвољено да пређу средишњу линију, чим се огласи пиштаљка. (Ово је изузетак у односу од основног принципа за извођење формалних бацања).

Иако правило гласи да извођач мора да стане на средишњу линију те да може максимално 1.5 метара да буде удаљен од центра, судије не треба да буду претерано прецизне и да се брину о сантиметрима. Главно и избећи некоректан положај и несигурност противника у погледу тога када ће се и где извести почетно бацање.

Штавише већина терена нема обележен центар, а неки терени имају испрекидану линију центра због реклама. У таквим случајевима, и извођач и судија ће очигледно морати да процене где је исправан положај и било какво инсистирање на прецизност било би нереално и неприкладно.

Објашњење бр. 8

Дефиниција јасне ситуације за постизање гола (14.1)

У сврху Правила 14.1, јасна ситуација за постизање гола постоји када:

а) играч који има лопту и контролу над телом на линији голмановог простора противника, има шансу да шутира на гол, а да ниједан од противника није у могућности да га дозвољеним методама спречи;

б) играч који има лопту и контролу над телом трчи (или води лопту) сам према голману у контранападу, а да ниједан од противника није у стању да му се испречи и спречи контранапад;

ц) играч је у ситуацији која одговара а) или б), осим што играч још увек нема контролу над лоптом, али је спреман да је одмах прими. Судије морају бити уверене да ниједан противнички играч неће бити у могућности да спречи пријем лопте дозвољеним методама;

д) голман је напустио свој голманов простор, а противник са лоптом и контролом тела има јасну и неспречиву прилику да баци лопту у празан гол. (Ово се такође односи и на ситуацију у којој су одбрамбене играчи у позицији између извођача и гола, али судије онда морају узети у обзир да се ови играчи умешају на дозвољен начин).

Објашњење бр. 9

Прекид игре острани мериоца времена (18.1)

Уколико мерилац времена прекине утакмицу због погрешне замене или неправилног уласка према Правилима 4.2-3, 5-6, утакмица поново почиње слободним бацањем за противника са места на коме је прекршај направљен. Уколико за противничку екипу постоји неко повољније место, онда се слободно бацање изводи са тог места (види Правило 13.6 став 4 и 4).

У случају таквих прекршаја, које треба пријавити судијама, мерилац времена ће прекинути утакмицу одмах, без обзира на општа правила предности у 13.2 и 14.2. Ако је прекидом спречена јасна ситуација за постизање гола, а он је изазван прекршајем који је направила екипа у одбрани, седмерац се досуђује у складу са Правилем 14.1а.

У случају других прекршаја које треба пријавити судијама, мерилац времена треба да сачека до следећег прекида игре. Уколико мерилац времена ипак прекине игру, последица такве интервенције не може бити губитак лопте. Утакмица ће поново почети слободним бацањем за екипу која је у тренутку прекида била у поседу лопте. Међутим, ако је прекид изазвао прекршај екипе која се налази у одбрани и судије процене да је тим прекидом спречена јасна ситуација за постизање гола, онда ће бити досуђен седмерац у складу са Правилем 14.4б. По правилу, прекршаје које уочава и пријављује мерилац времена / записничар (осим Правила 4.2-3.5-6) не води личном кажњавању.

Разлог досуђивања седмерца у складу са Правилем 14.1а, као што је наведено горе у другом ставу, такође се односе и на ситуације када судија или технички делегат (INF-а, континенталног или националног савеза) прекине утакмицу због прекршаја који води усменом упозорењу или казна за играча или службеног лица одбрамбене екипе, у тренутку када екипа у поседу лопте има јасну прилику за постизање гола.

ПРАВИЛА О ПРОСТОРУ ЗА ЗАМЕНУ ИГРАЧА

1. Простори за замену играча смештени су изван аут-линије, лево и десно од продужетка средишње линије, све до краја клупа за екипе, а такође и иза клупа ако за то има места (Правила игре: слика1).

Правила за такмичење у организацији INF и континенталних федерација налажу да клупе за екипе буду постављене на 3,5 метара од средишње линије. ово је такође препорука за такмичење свих врста.

Никакви предмети не смеју се стављати на аут-линију испред клупа, бар 8 метара од средишње линије.

2. Присуство у простору за замену дозвољено је само играчима и службеним лицима који су унешени у записник (4.1-2).

Ако је потребан преводилац, он мора заузети положај иза клупе за екипу.

3. Службена лица екипа морају бити обучена у спортску или цивилну одећу.
4. Мерилац времена и записничар помажу судијама у надгледању присуства у простору за замену пре и током утакмице.

Уколико пре утакмице дође до прекршаја правила која се односе на простор за замену играча, утакмица не сме почети све док се узрок прекршаја не отклони. Ако се ова правила прекрше током утакмице, утакмица се не може наставити после следећег прекида, уколико се проблем не реши.

5. Службена лица екипе имају право и обавезу да воде и управљају својим екипама и током утакмице, на фер и спортски начин у оквирима правила. у принципу би требало да седе на клупи.

Службеним лицима је, међутим, **дозвољено** да се крећу унутар простора за замену играча, нарочито да би:

- контролисали замену играча;
- давали тактичке савете играчима на терену и на клупи;
- пружили медицинску помоћ;
- тражили екипни time-out;
- комуникација са мериоцем времена / записничаром. ово се односи само на "званичног службеног представника" екипе и само у неуобичајеним ситуацијама (види 4.2).

У било ком тренутку, дозвола за кретање односи се само на једно службено лице по екипи. Шта више, службено лице екипе која се креће, мора да поштује ограничења

простора за замену као што је дефинисано тачком 1. Исто тако, службено лице екипе мора да поштује потребу слободног видног поља мериоца времена / записничара.

У принципу играчи у простору за замену треба да седе на клупи.

Играчима је, међутим, **дозвољено**:

да се крећу иза клупе како би се загревали, без лопте, под условом да има места и да то не омета игру.

Службеним лицима екипа и играчима **није дозвољено** да:

- утичу на судије или вређају судије, делегата, мериоца времена / записничара, играче, службена лица екипа, гледаоце, тако што ће се понашати на провокативан, протестујући или неспортски начин (говор, израз лица или гестова);
- напусте простор за замену играча како би утицали на игру;
- стоје или се крећу уз аут-линију док се загревају.

Од службених лица екипа и играча се очекује да остану у простору за замену њихове екипе. Ако службено лице екипе напусти простор за замену играча и оде на други положај, губи право да води и управља екипом и то право може да поврати само ако се врати у простор за замену играча.

Играчи и службена лица екипе су под контролом судија током утакмице и уобичајена правила за лично кажњавање важе и ако играч или службено лице заузму положај ван терена или простора за замену играча. Према томе, неспортско понашање, грубо неспортско понашање и физички напад се кажњавају на исти начин као и да се прекршај догодио на терену или изван њега.

6. Ако су прекршена правила простора за замену играча, судије су дужне да поступе у складу са Правилима 16.1ц, 16.3ц-д или 16.6а,ц (опомена, искључење на 2 минута, дисквалификација).
7. У случају да судије не примете прекршај у простор за замену играча, о томе их мора обавестити мерилац времена / записничар током следећег прекида игре.

Техничким делегатима IHF-а, континенталног или националне федерације који су на дужности на утакмици, дозвољено је да скрену пажњу судијама (током следећег прекида игре) на могућ прекршај правила или повреду правила простора за замену играча (осим у случајевима одлука које судије доносе на основу слободног судијског уверења).

У тим случајевима утакмицу треба наставити одговарајућим слободним бацањем, зависно од ситуације.

Међутим уколико технички делегат IHF-а (континенталне / националне федерације) сматра да је неопходно да прекине одмах због прекршаја који је направила једна од екипа, игра се онда наставља тако што се лопта додели противнику (слободно бацње, или у случају јасне ситуације за постизање гола, седмерац).

Играч или службено лице које је направило прекршај биће кажњено од стране судија; детаљи се уносе у записник.

8. Ако судије не предузму ништа поводом прекршаја правила у простор за замене играча чак и након што им је на то скренута пажња, онда технички делегат IHF-а (континенталне / националне федерације) мора поднети извештај одговарајућим органима (нпр. дисциплинској комисији). Ови органи ће се судити о догађајима у простору за замене играча и ставовима судија.

СМЕРНИЦЕ ЗА ИГРАЛИШТЕ И ГОЛОВЕ

- а) Терен за игру има димензије 40x20 метара. Димензије треба проверити тако што се провери дужина главне дијагонале. Од спољне стране угла до спољне стране супротног угла, дужина износи 44,72 метара. Дужина дијагонала за једну половину терена, износи 28,28 метара, од спољне стране сваког угла до спољне стране угла на половини терена.

Терен за игру има линије за обележавање које се називају "линије". Ширина гол линије (између статива) ја 8 цм као и стативе, све друге линије имају ширину од 5 цм. линије које одвајају делове терена могу бити замењене различитим бојама.

- б) Голманов простор се састоји од правоугаоника димензије 3x6 метара и две четвртине круга са радијусом од 6 метара. Дизајниран је тако што је нацртана линија од 3 метара дужине паралелна са гол линијом, са раздаљине од 6 метара од задње ивице гол-линије до предње линије голмановог простора. Са обе стране ове линије, на линије се настављају две четвртине круга, са центром на задњој унутрашњој ивици стативе са радијусом од 6 метара. Ова линија која окружује простор гола зове се линија голмановог простора.
- ц) Испрекидана линија слободног бацања (линија 9 метара), је повучена паралелно и концентрично са линијом голмановог простора, са 3 метара већом дистанцом од голмановог простора. Сегменти и празнине између њих су дужине 15 цм.
- д) Линија дужине 1 метар повучена је директно испред гола, а паралелно са гол-линијом, на удаљености од 7 метара, од задње ивице гол-линије, до предње ивице линије од 7 метара.
- е) Гранична линија за голмана (линија 4 метара) повучена је директно испред гола и гугачка је 15 цм. Паралелна је и 4 метара удаљена од гол линије, мерено од задње ивице гол-линије, до предње ивице линије 4 метара, што значи да су обе ширине укључене у ову меру.
- ф) Терен за игру је опасан сигурносном зоном најмање 1 метар са стране и 2 метра иза гол-линије.
- г) Гол је постављен у центру сваке гол-аут линије. Гол мора бити чврсто фиксиран за под или зид иза гола. Унутрашње мере гола су 3 метра ширине и 2 метра висине.

Оквир мора бити правоугаоног облика, што значи да су унутрашње дијагонале 360,5 цм (максимално 361 - минимално 360 цм, у једној, а разлика у другој може бити максимално 0,5 цм).

Задња страна стативе мора бити у линији са задњом ивицом гол-линије, што значи да предња страна стативе је постављена 3 цм испред спољне гол-аут линије. Стативе и пречка која их спаја, морају бити од истог материјала (нпр: лако дрво, лаки метал или синтетички материјал) и морају бити уоквирене, кроз секције од по 8 цм са заобљеним ивицама, са радијусом од 4 ± 1 мм. Са три стране које су видљиве са терена, стативе и пречка морају бити обојени у две боје, чија контраст чисто одражава разлику са подлогом. Голови са обе стране морају бити исто офарбани.

Дужина боје у угловима гола су дужине 28 цм и исте су боје. Све остале су дужине 20 цм. Гол мора имати мрежу, која се зове мрежа гола, и она мора бити причвршћена тако, да се лопта не може одбити или изаћи из гола. Уколико је потребно, може се користити и додатна мрежа. Раздаљина између гола и додатне мреже мора бити око 70 цм, а минимално 60 цм.

- х) Дубина гола би требало да буде 0,9 метара од гол-линије на врху и до 1,1 метара на дну. Обе мере имају толеранцију од $\pm 0,1$ метар. величина отвора на мержи не сме да буде већа од 10x10 цм. Мрежа мора бити причвршћена за оквир, на најмање сваких 20 цм. Дозвољено је да се повезују мрежа и додатна мрежа, али да лопта не може проћи између две мреже.
- и) Иза гола, а у средини гол-аут линије, на отприлике 1,5 метар, треба да буде постављена вертикална мрежа дужине од 9-14 метара и висином од 5 метара од пода.
- ј) У средини простора за замену играча, са стране једне аут-линије, постављен је сто за мериоца времена. Сто је дужине од максимално 4 метра, на одстојању од 30-40 цм од поља за игру, да би се осигурала боља видљивост са стола.
- к) Све мере и толеранције морају да су у сагласности са ISO стандардом (ISO 2678-1:1989).
- л) Голови за рукомет су стандардизовани од стране Европског Комитета за Стандардизацију (CEN).

